

62. — NĂM THỨ HAI

Thứ sáu 1er Septembre 1928

LEOPHONG-HOAK

16
TRANG

TUẦN BÁO RA NGÀY THÚ SÁU

7
XU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR
NGUYỄN - TƯỜNG - TAM

ADMINISTRATEUR
PHẠM - HỮU - NINH

GIAO-DỤC TRONG DÂN QUÊ

HƯỚNG DANH

Một cái kết-quả không hay của lẽ-nghi là hư danh.

Ông xã dốt nát kia bỏ hàng rẫm, hàng nghìn ra soay, chạy cái lý-trưởng để làm gì? Bảo rằng để sau này có thể đục khoét dân quê mà kiếm chắc làm giàu thì có lẽ vô lý.

Đành rằng khi áp cái triện vào vân-tụ, vẫn khẽ cũng có thể thu vào túi vài ba đồng. Song đem so với món tiền kẽm sù bỏ ra lè lẹt, chạy chọt thì có thâm vào đâu.

Lại còn tốn kém về suru thuế là chẳng khác.

Người ta thường chỉ trích lý-dịch lạm thu tiền suru thuế. Nhưng nếu họ nhận biết rằng số tiền lạm thu ấy tiêu vào nơi nào thì tất sẽ phải đem lòng thương hại bọn lý-dịch kia lắm lắm.

Trái lại, tôi thực đã được biết nhiều

người ra làm lý-trưởng mà khuynh gia, bại sản vì suru thuế. Thu thuế không được đủ phải bô tiền ra hay dì vay mượn để bù vào chỗ thiếu, rồi sau không nhất được công nợ, đến nỗi lãi nợ cứ một ngày một đẻ mãi ra.

Kè ra thì cũng có hạng lý-dịch đục khoét dân để làm giàu. Song so với hạng trớn nên nghèo khổ, khổn-dốn vì cái chức lý-phó kia có thâm vào đâu.

Vậy thì cái cớ xui-giục họ bỏ tiền trăm, bạc nghìn ra tranh (nói là lo thì đúng hơn) cái chức ông-lý, ông-phó, chỉ vì bối ham một chút hư danh...

Có người ra làm lý-trưởng vì cái tên ông-lý.

Tôi được nghe câu truyện buồn cười về sự túc tối kém cái tên. Hai anh em để làm câu đối mừng bỗ vợ ăn mừng thượng-thọ. Lạc khoán một người là ẩm-sinh Nguyễn-văn-Mỗ, eon lạc khoán của người kia chỉ tro có ba chữ lên Trần-dinh-Giáp. Trần-dinh-Giáp lấy làm xấu hổ, túc tối ra soay lý-trưởng để có thể để vào lạc

khoản câu đối một giọng chữ « Lý-trưởng Trần-dinh-Giáp ».

Có người ra làm lý-dịch vì chồ ngồi. Hàng này rất nhiều, mà chỉ vì lẽ-nghi xui nén. Ra đình được ăn trên, ngồi trống, được đánh mấy tiếng trống chầu thì lâng làm hanh-diện lâng. Ấy là không kè khi té-lê, hội-hè được cử làm mạnh bá!

Họ còn hám hư danh, nếu ta còn tôn-trọng những điều lẽ-nghi cõi hủ.

Nếu thay vào cái mó lẽ-nghi cũ rich nó phân đẳng cấp sảng, nó swóng láo lên rằng « một miếng giữa lảng bằng một sàng só bếp », nay có những điều « lẽ » mới đem ra thi-hành trong chốn thôn quê, thì sự hám hư danh sẽ bị tiêu diệt ngay.

Những điều lẽ mới ấy dậy cho dân quê biết rằng một người trong làng là một người công-dân, có đủ quyền, đủ tự-do làm một người công-dân, dù là một người bạch-đinh hay là một ông-lý, ông-chánh, quý-hồ-mình đóng góp đủ các suru thuế, mình theo đúng các lệ luật là không cần ai, là

không ai hà-hiếp được mình, chứ chẳng cần phải khoác cái chức nõ, chức kia.

Và lý-trưởng là gì?

Lý-trưởng chỉ là người i anh em dân quê bầu ra để thay mặt anh em mà giao-thiệp với chính-phủ. Vậy nếu anh em trọng họ là trọng người đại diện của mình, nghĩa là tự trọng mình, chứ há có trọng cái chức lý-trưởng, cái hư danh kia!

Những lời tôi bàn là những lời thành-thực, anh em nên ngâm nghĩ nén suy xét.

Chẳng cú ở đâu, ở thành-thị hay ở thôn quê, ở phương tây hay ở phương đông, làm người đời nay mà cứ viu lây những cái cũ rich, những sự phù hư hão huyền và mê man không chịu tĩnh ngộ để đi vào con đường mới thì thực khó lòng mà sinh-tồn được.

Xin nhắc lại một lần nữa và sẽ nhắc lại mãi mãi với anh em dân quê: Bỏ hư danh. Nghĩ đến thực sự.

NHỊ-LINH

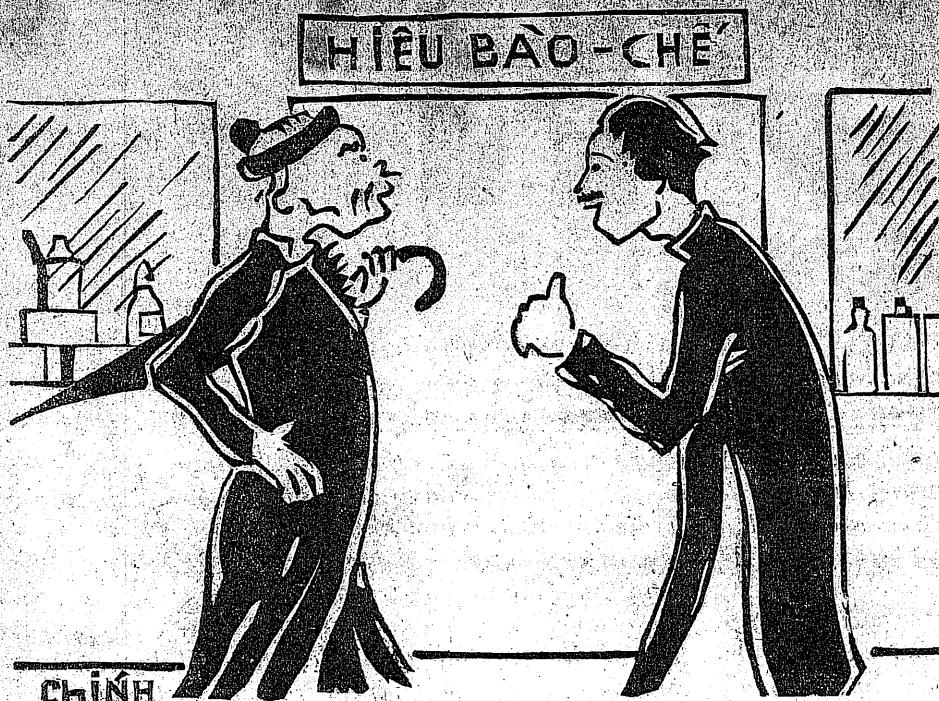
Về ba thứ rượu mới ra

ĐẢO - VIÊN KẾT NGHĨA

(Theo ý của Tine)

Tranh du thi số 90

CHÍNH

Chú hiệu — Mọi ông Lý vào chơi, hiệu tôi bán đủ các thứ thuốc tốt.
Lý Toét — Vàng, ông bằng bán thứ cho tôi xu thuốc lão, nếu tốt lần sau sẽ mua nữa.

ĐỘC GIẢ VIỆT

GIÁO-DỤC DÂN QUÊ

QUAY VỀ VŨ'Ô'N RUỘNG

P. H. số 59, ra tuần trước, trong mục này, ông Nhị-Linh có bàn đến cách chấn hưng lại nền giáo-dục trong chốn thôn quê. Như ý ông, muốn cho sự học-vấn của con em trong làng vượt qua được ba chữ tên kí, vài câu bập he: là vache, con bò cái, l'ami, người bạn, cùng là công trù mấy giòng sô, viết ngóng-mgoèo mấy giòng quốc-ngữ nó chỉ đủ để sau này ra tranh lấy một chức lý, chánh trong làng, thì điều cốt nhất là các Hương-sư hay Tông-sư phải là những người nhiễm nhiều tư-tưởng mới, có học-vấn chắc-chắn. Mà muốn có những người như thế thì dân quê chẳng nên hy-vọng Chánh-phủ bồ các ông giáo có bằng thành-chung hay Cao-dâng về cho, vì công-quỹ không đủ tiền chi vào việc ấy, mà đâu có bồ được các ông ấy về, vị-tất sự giáo-dục đã có kết-quả hay. Dân quê chỉ nên tự cảng-dâng lấy sự giáo-dục của con em trong làng mình, — muốn được thế, nên tổ-chức lại Hương-chính cho có trật-tự để có thể có tiền chi vào việc mở mang trường học và lương thầy giáo. Song cần nhất là bọn trí-thức phải biết trả về cày ruộng, ở sen lân với dân quê, tham dự vào Hương-chính mà đem những kiến-văn, học-vấn giúp vào sự mở-mang dân tri.

Nhài ông bàn rất phải và hẳn ai-ai cũng công nhận là ông đã suy-rom, xét nhiều lắm vậy. Song... cứ

như cái tri nông nỗi của tôi, nhời bàn tuy có phải, nhưng .. (xin ông bỏ lối) nó chỉ là cái lý-thuyết nếu mang thực-hành, tôi e khí khó.

Chính tôi cũng có lòng muốn thực-hành cái ý đó, song trái hẳn với sự tưởng-vọng của tôi, sự thật nó đã làm cho tôi giật mình và ngã tri.

Dân quê ta bây giờ có nhẽ đến 9 phần 10 còn có cái óc rất hủ-lâu. Đã hủ lâu lại còn nham-hiem, độc ác, tự phụ sảng. Những việc mình làm đã chẳng ra gì, ích không có, hại lại nhiều mà cứ nắng-nặc cho là phải. Hễ ai nói đến thì cười gằn, cài cười khẩ-đ, mà rằng: « ông cứ nói thế, chứ tự cõi đến giờ các ông cha mình đều làm thế cả, — ông cha mình dại cả đấy, nếu có dại đã chả dẻ ra được mình. Ai cũng lý sự ấy cho nên không hề có ai hiểu được lẽ phải bao giờ.

Bọn dàn em ngu, các dàn anh kém bẽ suy-xết, lại giở lối dê hèn, mang lợi dụng cái ngu ấy mà đục khoét, vơ vét cho đầy túi tham. Hơi nói đến đình đám, giết trâu, mổ bò là các cụ tán thành hết sức.

« Pha...a...å...i, Pha...a...å...i, trước là kính thần, sau là chúng ta mượn chén đê tỏ tấm tình thân-ái, — mà tình thân-ái của các cụ họa chặng chỉ có các quan Phủ, Huyện là biết rõ, nó chặt chẽ đến nỗi nhiều khi các cụ sứt mặt, sây mày vì nó.

(Còn nữa)

PHÚ-TÚC

MỘT SỰ THAY ĐỔI LỚN TRONG HÀNG SÁCH

50 XU**50 XU**

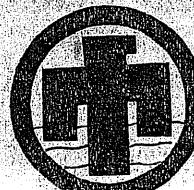
NHỮNG THỜI-KỲ TRỌNG-ĐẠI CỦA NƯỚC VIỆT-NAM TRONG LÚC HỒI-XUÂN

BÁN KHẮP CÁC NƠI

Tăng thường nhiều thứ cho người đọc gấp nhiều lần giá quyền sách

từ' nhо'...**THÚ'..**

Biết đâu không phải là ông Nguyễn-văn-Vinh đã cứu dân khỏi cái nạn mè tín-tường số, ông Nguyễn-khắc-Hieu đã cứu dân khỏi cái nạn hay mộng mị, bà Tường-Phô, ông Hoàng-ngọc-Phách đã cứu dân khỏi cái nạn sầu thảm vẫn vơ, ông Phạm-lê-Bồng đã cứu dân

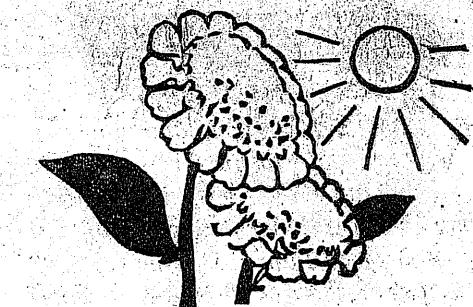
CÁC..

Bồ tát.

Ông Lê-quang-Duật ở Đồng-hới trồng được một thứ cây lạ. Ba năm nay mới nở được mươi bông hoa: hoa lớn bằng đĩa chữ thợ, cánh trắng, nhị vàng, mùi hương thơm mát. Cuống hoa, đài hoa đỏ thẫm như máu chứ không xanh như các hoa khác.

Ông Duật đồ rằng hoa lạ ấy cùng loài với quỳnh-hoa của Tàu và trú-dàm hoa của Ấn-dộ. Theo người Ấn, cây ấy ba ngàn năm mới trổ bông một lần, có phật ra đời mới trôi. Rõ may cho nước Nam chưa! Sắp có mươi vị bồ tát ra đời, đem lòng từ bi cứu dân độ thế.

Nhưng ngẫm cho kỹ, mươi vị bồ tát ta mong đợi khát khao có lẽ ra đời rồi.

khỏi cái nạn không có xứ sở, ông Nguyễn-xuân-Đinh đã cứu dân khỏi cái nạn các ngài « dưỡng-si và hoán-nông », ông Từ-ngọc-Liên đã cứu dân khỏi cái nạn khỏe mạnh, ông Nguyễn-công-Tiểu, ông Lê-Thăng đã cứu dân khỏi cái nạn khâm-tốn, ông Hì-Bình đã cứu dân khỏi cái nạn cười.

Đoán như vậy đúng là phần ít, nhầm là phần nhiều vì diêm quỳnh-hoa nở là diêm tốt, không phải là diêm xấu.

Hay là diêm ấy trng vào năm cụ thượng già về hưu, năm cụ thượng trẻ lên thay: vị chi là mươi vị bồ tát giáng sinh.

Hoa la.

Ông Duật chỉ quên có một điều, là bông hoa lạ của ông, dẫu nó là quỳnh-hoa hay trú-dàm hoa, cũng không là gì cho lăm. Nước Nam ta ngàn năm văn hiến, biết bao là hoa thơm và cỏ lá, kê sao cho xiết.

Tôi xin kể ra mấy thứ hoa lá để chứng thực.

Hoa quỳ (hương nhạt)

Hoa quỳ là một thứ hoa quý và đẹp: hình hoa tròn như mặt trời, sắc hoa chói như sắc mặt trời. Đó dã là một sự lạ, nhưng lại có sự lạ hơn nữa. Ta nghiệm ra rằng lúc mặt trời mọc, hoa quỳ quay mặt về phía đông, lúc mặt trời lặn, hoa quỳ quay mặt về phía tây, cả ngày lúc nào cũng quay mặt chầu về mặt trời, dường như bi tia sáng của mặt trời hút lén vây. Đêm đến ủ rũ như người mắt hồn, đợi đến rạng đông mới lại thấy tinh táo, nói tóm lại hoa quỳ là cây hoa « xứ sở » biểu hiệu cho báo « Xứ sở » của hai nhà thơ pháo, thơ ruộm.

Gắn đẹp như hoa quỳ là hoa cầm-chướng.

Nghé tên dù biết hoa cầm-chướng đẹp, đẹp sắc sỡ những mùi vàng, đỏ, tím... có khác gì ông Phạm-Tá, một tay ruộm bao mầu, thay đèn đổi trắng.

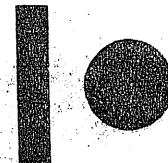
Tranh khong...

TỰ-LỤC VĂN-DOÀN

SẮP IN

VÀNG VÀ MÁUcủa
NGUYỄN-THẾ-LŨTruyện bí mật
dường rừng

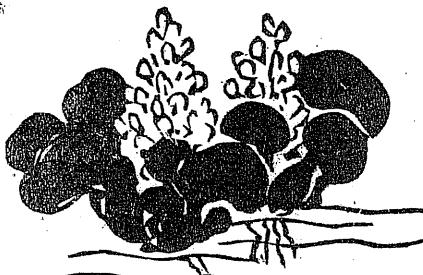
ANH-AM XUẤT-BẢN CỤC XUẤT-BẢN

...đến lón

HOA..

Nếu ông Phạm-Tá yêu hoa cầm-chưởng
chắc ông Đặng-phúc-Thông yêu hoa đào
vì công việc của ông là đi đào mỏ, đào
mỏ đất... cho xí sở.

Hoa ngâu và hoa bèo Nhật-bản.

Hoa ngâu không lạ nhưng quý. Người ta thường dùng nó để trộp thuốc lào cho thơm. Quốc là nước, túy là say, điều thuốc lào vốn là quốc hồn quốc túy của ta thì hoa ngâu hẳn là hoa quốc hồn quốc túy của ta. Như vậy hoa ngâu hẳn là một thứ hoa không những đáng quý mà đáng kính trọng nữa.

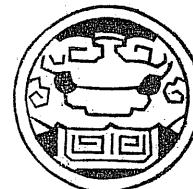
Ta kính hoa quốc túy đã vậy, ta cũng không nên khinh rẻ hoa bèo Nhật-bản ta thường dâm lên bờ những vùng nước đọng. Xưa kia, hoa bèo Nhật-bản còn hiếm, người mình lấy làm quý, cẩn trọng mua về thả trong bể cạn, vớt vào bát thủy tinh bầy lên bàn làm cảnh, — đến nay thật là rẻ... như bèo: một chặng cổ thay đổi của lòng người. Có khác gì báo Nam-Phong một giao được người trong nước hoan nghênh, nay lẫy Kiều, mai lẫy Kiều, kia lẫy Kiều, quên mất cả thiên-hạ sự, đến nay im hơi bất tiếng, lặng lẽ ra được vài mươi quyền đê mốc trong tủ kính. Trước cái vận mệnh lén voi xuống chó của hoa bèo Nhật-bản, ai là người không tự hỏi hoa quỳnh đương được người mến quý, biết đâu không có lúc cũng... coi rẻ như bèo.

Hoa xoan tây.

Không lạ, không quý, hoa xoan tây hơn các hoa khác về sắc đẹp. Rực rỡ chói lọi như mặt trời mùa hạ, hoa xoan tây rụng xuống như khóc ra những giọt máu làm đỏ ửng cả một góc đường. Có người bảo đó là những giọt nước mắt của con ve sầu kêu hè, có người bảo đó là những giọt nước mắt của ông Nguyễn-tiến-Lăng kêu thu. Đắng nào cũng có lý cả.

Hoa xoan tây đẹp nhưng sắc sô chử không có cái đẹp dịu dàng của đóa trà hay cái đẹp lộng lẫy của bông mẫu đơn. Dù sao, ba thứ hoa ấy chỉ có sắc chử không có hương, làm cho tôi lại nhớ đến cái văn kêu của ông cử Dương.

Còn biết bao nhiêu là thứ hoa lạ, mỗi thứ lạ một cách, tỉ như màu vàng khè annam đặc của bông hoa bí (xin cụ bảng Hoàng đùng giận, cái lối

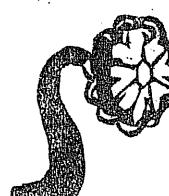
..QUÝ

ở bông hoa không phải ở tôi), màu đỏ như tiết của hoa mào gà (ba chân).

Các thứ hoa vừa kể trên quý thì quý thật, lạ thì lạ thật, nhưng chưa có hoa nào đắt bằng cái... hoa tai.

Mà không có hoa nào rẻ bằng cái hoa giấy của ông tú Khiêm, tiền-si giấy, đã vừa không hương lại vừa không sắc.

TÚ-LÝ

5

6

7

8

TỤ-LỰC VĂN-DOÀN

SẮP RA

HỒN BUỐM MƠ TIỀN

Văn hay! Vẽ đẹp! Một quyển sách quý. Bìa vẽ màu. Giá 150 trang. Giá 0\$40

Ai muốn mua gửi thư trước khi in xong sẽ gửi theo cách tinh hóa giao ngắn. Có in riêng 300 số giấy tốt đặc biệt

ANH XUẤT-BẢN CỤC XUẤT-BẢN

— Sáng sớm mai, bà mua mò hàng cho, con lợn hôm nay béo lắm.
— Bác chỉ khéo tán thôi... đã lấy gì làm béo!

THƠ MỚI

SỐNG

Cheer, boys, cheer! nemore of idle sorrow.

Charles Mackay

Can-dám lên! anh em ơi, can-dám!
Đừng bieng lười với da său, da cảm!

.....Hèn thay những kẻ nào chán đời
Và sợ e bỗn phận làm người !
Những kẻ chỉ biết than cùng khóc,
Chẳng muốn gánh nợ đời nặng nhọc !

Hèn thay tên linh giữa chiến trường,
Vì hãi kinh, quăng giáo đầu hàng !
Nhưng ta đây trái tim dù nát,
Khi nào ta chịu mang tiếng nhát !

Này những người trách phạt, than thân,
Khóc cuộc đời và khóc eoi trần !
Nghe ta, nghe ta cùng đứng dậy !
Trong lưới Khổ, cùng vùng cùng vầy !

Đừng giận hờn tạo-hoa gớm ghê
Trên vai ta đặt gánh nặng nề.
Vì gánh đó tuy là nặng thật,
Nhưng phân biệt ta cùng muôn vật.

Dù đường trần khe khắt, hiểm nghèo,
Dù gặp ghênh, dù lầm hùm, béo.
Cứ quả-quyết đường-hoàng ta tiến :
Đời thảm-dạm, ta càng vinh-hiển !

Mặc chông-gai đâm thủng nát chán,
Mặc xương rồng cào thịt, xé gan,
Mặc đường dài, mặc ai kinh hãi,
Góe trời sáng. ta di, di mãi.

Chẳng quản gì sấm sét tung trời
Và vùng ô đốt nô con người,
Phụng-hoàng, khoảng không trung mờ
mịt,

Ngắm mây bạc, trên cao bay tit.

Khát khao chán-lý với mong huyền,

Và trái tim như đại, như diên,

Anh em ơi, khá cùng ta sống !

Khá cùng ta trôi xanh bay bồng.

Lắng tai mà nghe tiếng kiêu-căng,

Trong lòng ta gầm thét mà rồng :

« Mau ! bay, trèo mau ! đừng lẩn lẩn »

« Phải cao, cao nưa ! xa, xa nưa !

« Kìa trông trời xanh mịt mù xa !

« Trông non sông rộng rãi bao la !

« Trông sao sáng đêm thanh lấp lánh »

« Trông mây man máe ! trông gió mạnh »

« Nhưng, mặc dầu vũ-trụ mông mênh,

« Và người như bèo nỗi bập bênh

« Trên bờ cá, sóng to, gió dữ,

« Người cũng vẫn là vua vũ-trụ ! »

Tiếng kêu àm-i trong lòng ta,

Khác nào lồng láy tiếng tù-và

Đục dã ta dậy mà đấu chiến,

Thắng sút non sông mà sai khiến,

Người gọi ta, ta chỉ biết thưa !

Mặc dầu lòng ta nát như dưa,

Ta cứ yêu và ta cứ khổ,

Cứ nghĩ ngọt, cứ mừng, cứ cố !

Quên không xong, chết cũng không xong,

Thì ta vui, ta gắng, ta mong,

Thì ta sống, sống và sống cỏi,

Và cùng với Hóa-Nhi trống trọi !

HUY-THÔNG

Ngày 1er Septembre 1933

là ngày khai trường THANG-LÔNG

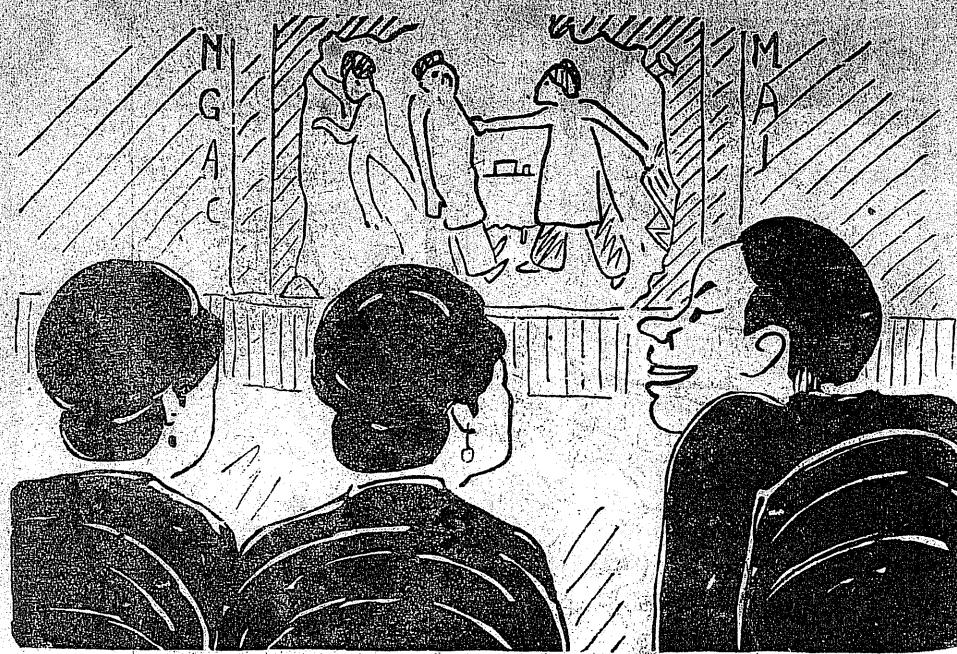
Số 9 và 11, Phố Hàng-Cót — HANOI

Các học-sinh nên chú-Ý,

NHÀ-TRƯỜNG ĐÃ CHÍNH-ĐỐN, KHUẾCH-TRƯƠNG VÀ HẠ TIỀN
HỌC-PHÍ, NÊN ĐẾN XEM BẢNG YẾT-THỊ TẠI NHÀ TRƯỜNG.

PHẠM-HỮU-NINH
Directeur fondateur

NGUYỄN-TƯỜNG-TAM
Licencié ès-sciences d'enseign.
Directeur des Cours

*Chồng — Họ sám vai ghen khéo lâm mỵ nhỉ! Nghĩ đến mà giật mình
thon thót!*

THI ĐÁNH CỜ

Muốn cho bên B thua, ta cho ba quân (tướng trước, xe sau) từ A sang B vây quân tướng, — lúc bấy giờ ba quân kia sẽ bảo nhỏ quân tướng bên B: «sức anh hèn, vì anh chẳng có quân, vậy anh can-thiệp đến chúng tôi làm gì?»

Quân tướng bên B sẽ biết rằng trên bàn cờ, mình là thua và sẽ lui ngay.

TRẠNG CỜ XÀ BẦU

Tôi xin đánh bên B mà đi như thế này:

«Trong không có quân sĩ và khi giới, ngoài không có ai cứu viện. Vậy xin không đánh nữa và xin hàng».

T.Q.T.

Tôi có cách giữ bên B mà đánh hòa được ván cờ ấy. Được thì tôi xin chịu. Người ta có những hai binh đội mà tôi trơ trọi mỗi một ông tướng lơ láo không quân thì bảo tôi đánh với chắc làm sao!

Nhưng hòa thì chắc chắn lắm.

Mời thoại vào, tôi di trước, vì bên A biết rằng mình khó lòng thua được, thế nào cũng theo cách lịch sự mà mời tôi di trước. Tôi liền đường hoàng tiến tướng một nước mà đồng đặc thết lên rằng:

«Tài binh! tài binh!»

Bên địch tài binh nghĩa là triệt hai binh đội đi là tôi giữ chắc phần hòa.

Nếu bên địch không tài binh?

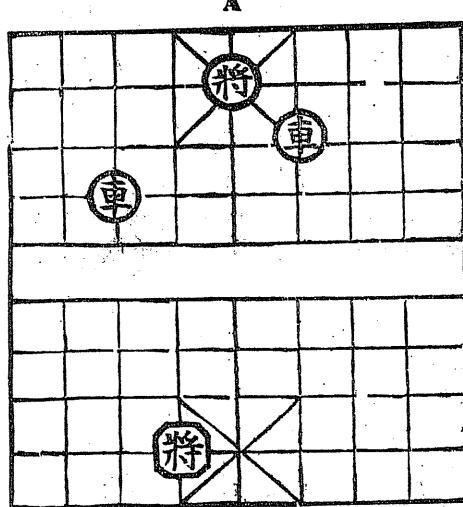
Chả có lý nào lại thế, song nếu có thế thì tôi ý ra, không đi nữa, họ muốn làm gì tôi thì họ làm.

Thế mà tôi cứ không chịu thua. Đã làm gì tôi tôi.

MINH

Ba bài trả lời, ba tính cách: bài của Trạng cờ xà bầu có vẻ triết-lý, bài của ông T.Q.T. có vẻ thiết thực, bài của ông Minh hơi bướng-bỉnh.

Giải thưởng 1 năm báo về phần

SO SÁNH

Mọi người mỗi giờ kiếm được bao nhiêu tiền?

Ông Citroën, chủ hãng chế tạo ô-tô mỗi năm kiếm được hai mươi hai triệu quan, mỗi ngày ông ta làm việc ba giờ đồng hồ, vì chỉ mỗi giờ kiếm được 20.091 quan.

Maurice Chevalier, nhà tài tử chớp bóng, mỗi năm kiếm được hai mươi triệu quan, mỗi ngày làm việc 5 giờ, vì chỉ mỗi giờ kiếm được 13.333 quan.

Ông Giám-quốc nước Pháp mỗi giờ được 343 quan 40. Ông Marcel Pagnol mỗi năm kiếm được 10 triệu quan, mỗi ngày làm việc ba giờ, vì chỉ mỗi giờ kiếm được 10.000 quan.

Ông Branly một nhà thông thái mỗi

giờ kiếm được 10 quan, giáo sư Gosset

44 quan, một người lưu trú y-si 1

quan 50 (một hào rưỡi).

Vẽ kiều nhà lối tối-tân

Vẽ kiều nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi trong 16 năm nay. — Bản-sở đã vẽ được 225 cái kiều nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh, vây trước khi các ngài dự định làm nhà, xin kính mời các ngài lại Bản-sở xem dù 225 cái kiều đã vẽ ấy thì các ngài sẽ được vừa ý và sẽ có ngôi nhà xinh đẹp hơn hết. — Tình giá ráo ráo để ta các ngài có lòng tin yêu nghề vẽ của Bản-sở trong 16 năm nay.

NHUẬN - ỐC
TOUT POUR ARCHITECTURE
168, Rue Lê-Lợi, — Hanoi
— (Gần trường Thủ-Duc) —

ĐA NHÂN DUYÊN...!

Bức thư gửi cho anh Tú-Mô

Nhân cùng anh Tú-Mô,
Khéo thư từ sờm sờm kẻ bàng quợ.
Cá Mộc kia mắt hùt tự bao giờ,
Còn vờ vẩn vẩn vờ thương nhớ hao.
Người chỉ lạ tinh-tinh lão-táo,
Nào giải-nhận, mý-hảo thiếu chi người.
Đèo bòng chi một á trời ơi,
Cũng mang tiếng ở trên dời văn với

sí!

Này tôi bảo nếu anh ưng ý,
Tôi vì anh dám-ký hộ một người.
Người này tài sắc tuyệt vời,
Chưa mấy á trên dời so sánh kịp.
Bậc cầu ô nếu như nối dấp,
Anh cùng ai, thôi «đúng líp» cắp oan-
trưởng.
Thực súng đồi trong cõi tình trường,
Hắn được dù mọi đường sung với
sướng.
Đây, hãy in sâu vào trí trường,
Cái hình dung tiểu tượng của người

tình:
Vốn người quê quán tại Sài-thành,
Xuân từ thập mĩ-danh là mụ Béo.
Tài văn-tự tuy không khéo léo,
Nhưng thơ thần (!) cũng kéo được
luôn luân.
Tính phong-lưu ít có ưa buồn,
Nên cũng học cái môn nghề «béo-
mô»....

Người như thế, sắc tài ho-hó,
Mà da-doan, các có cái ông xanh!
Chốn trường đông khuya sờm vắng
tanb,
Chưa một kẻ rắp danh dương súng
bắn (2).
Nay mượn tin hồng, xa xôi gửi nhắn,
Rắng: bấy lâu riêng săn bụng thương
ai.
Phong-Hoa xưa đọc mấy mươi bài,

Lòng xúe cảm hóa yêu tài mến «mô».
Bởi vì vậy, chẳng e mắc-cở (3)
Đem tình riêng, riêng ngỏ cùng ai.
Nếu như ai tương-cảm bạn chung
loài (4),
Thì phúc dáp một bài «giồng nước»

Hanoi, Sài-gon muôn trùng non nước,
Nhưng đường tình chí ngại bước xa
xội....

Thẹn thùng gọi chút hờ môi,
Ai ơi, mụ Béo chính.... tôi đây này.

MỤ BÉO
3, Kipling Saigon

1. — Xin đừng đọc lầm là thơ-thần
2. — Nhớ câu Cung qán: Làng cung kiếm rắp danh bắn sỏ.
3. — Tiếng Nam-kỳ, nghĩa xấu hổ.
4. — Loài «béo mô».

DÁP THƯ CHỊ BÉO MÔ

Thực tình hay béo mô?

Nếu quá thương nhau, xin cảm ta ơn
lòng.

Đây ta cũng thương, thương cõi mình
duyên số long dong,
Xuân bốn chục, vẫn phong không gói
chiếc.

Ý hàn-nghi tần-màn sự đời mà tiếc,
Cho nên tự làm bà Nguyệt se đáy.
Nào ai ngờ thanh khí bấy lâu nay,
Mô mến Mô muôn vui vầy duyên cá
nuôc.

Ta cũng muốn cho ai phi nguyên ao
trőe,

Song việc trăm năm còn tình trước
liệu sau:

Trai xuân xanh hơn ba chục tuồi đầu,
Gái từ thập, sánh nhau... em với chị.
Tránh sao khỏi miệng dời mai-mà,
Có hay chi tiếng văn-si si tình....!
Vả chăng nhà dâ có mụ «bố kinh»,
Với đàn trẻ, gánh gia-dinh thôi chẳng
nhe.

Dám đâu nữa đèo bòng cả lê,
Tô thêm trò ẩm-oé, i-eo...

Sau lại xin thú thực với người yêu,
Tên Tú-Mô, nhưng khắng-khiu người
chẳng mō.

Nghe cõi mình sắc còn ho-hó,
Cũng tiếc của trời, nhưng lại sợ...
đâm lao.

Vậy đáp thư ai đó bạn yêu-dào (!)
Chim sẻ nọ không thể nào đương
sung bắn.

Song bạn dâ da mang tình thư gửi
nhắn.

Ta há vô tình mà dề bận cho ai.
Thôi thì thôi nghĩa phu thê dù chẳng
được như lời,

D yên văn-tự sẽ cùng ai xoắn-xuýt.
Tho xướng họa, ta cười ngất, cười
lăn, cười mê, cười tít,
Nghĩa kim-lan khắng khít lại lâu bền.

Mợ nó không ghen, mà cô Cá Mộc
hắn không ghen,

Ấy thương sách da duyên nhi bất
nhiều...!

Bức thư ngỏ tấm lòng gian-diu,
Hỏi bạn thư-hương xem có biếu
đồng tình?

Thời từ nay:

Sài-goòng, Nam-dịnh, Hà-thành,
Trên «Giồng Nước Ngược» hai mìn,

một ta...

TÚ-MÔ

GIỚI - THIỆU SÁCH MỚI

Bản-báo mới nhận được quyền «MUA MAY BẢN ĐẤT» của ông Đặng-hữu-Nghia gửi tặng Sách dày 46 trang, giá 0\$50, trong nói về việc buôn bán và có những phương-pháp mới để tiêu thụ hàng hóa. Sách này đã được phân thưởng khoa-học của hội Khai-trí năm 1932.

Vậy xin giới-thiệu cùng những
người cần bán và cần mua.

Eclair Photo

Studio Electrique Moderne

Ouvert de 7 à 21 heures

ĐẠI GIẢM GIÁ TRONG THÁNG AOUT

Ảnh phóng 30×45

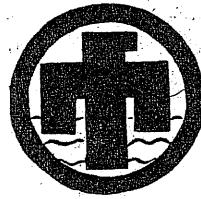
— cả người 2.50

Công việc làm cẩn thận lại có Mỹ-thuật

Exécution rapide, glaçage à la machine. Bordure dentelée.

33, Hàng Mành (Rue des Stores), HANOI

TƯ CAO...

Cùng số báo này có gửi kèm một tờ quảng cáo của Phong-Hoa. Khi các bạn xem xong làm ơn chuyển dùm cho những người quên biết. Bản-báo xin đa tạ trước tấm thịnh tình của các bạn yêu Phong-Hoa hết sức giúp, hết sức mong cho Phong-Hoa được thêm người đọc.

Bép lại tấm thịnh tình ấy, bản-báo sẽ gắng cho tờ báo mỗi ngày một hơn.

1/ Sẽ in báo bằng thứ giấy tốt hơn.

2/ Sẽ ra phụ-triều để biểu các bạn mua dài hạn.

3/ Sẽ in những số Đặc-biệt.

4/ Sẽ in những bức tranh của các nhà danh họa annam để tặng các bạn mua năm.

5/ Sẽ trừ 10% khi các bạn mua sách của Tự-lực văn-doàn và của Annam xuất-bản cục.

PHONG-HÓA

Ông Hàn Lan và ông Cửu-Nghi hay là hai tấm lòng vàng.

Ông Cửu-Nghi là một nhà giàu, giàu nên sinh lòng từ-thiện, từ-thiện nên mở ngôi trường học, lập tòa nhà đỡ đẽ ở ga Văn-diễn cho thiên-hà biết rằng mình có lòng từ-thiện. Tấm lòng từ-thiện đó đem lại cho ông Cửu-Nghi chức huyễn hảm, cho bà Cửu-Nghi cái kim tiền: thế mới biết về tròn quả phúc bao giờ cũng có lợi.

Ông Hàn Lan cũng là một nhà giàu, giàu nên sinh ra lòng từ-thiện, từ-thiện nên mua quốc trái để tỏ lòng từ-thiện.

Tấm lòng từ-thiện đó mang lại cho ông chức Hán-lâm.

Ông hàn Lan giống ông Cửu-Nghi ở chỗ hai ông làm việc nghĩa gấp lợi cả, nhưng khác nhau ở chỗ một đẳng là ông Hàn, một đẳng là ông Cửu.

Ông nào hơn? Ông hàn hồn ông Cửu chứ!

Nhưng ông Huyền lại hơn ông Hàn! Dẫu sao những người thợ nề làm nhà trường Văn-diễn của ông Cửu và những người bán quốc trái cho ông Hàn đều nói rằng hai ông là hai tấm lòng vàng.

•
Bắc-kỳ túc xá trường Cao-dẳng.

Lý tài quẩn bách, có tin đồn Chính phủ dự định bãi bỏ ký túc xá trường Cao-dẳng. Bãi đi như thế có lợi cho

PHONG

2. Bá Xã — Giải thật! ban ngày ban mặt ngồi ôm nhau dứa dường!

...ĐÊN THẤP

công "quỹ Đông-dương mỗi năm tám, chín vạn bạc.

Đó là một số tiền lớn thật, nhưng 275 lưu học-sinh phần đông không phải là giàu có gì, rồi đây, nếu sự bãi ấy có thật, thì khó cho người nghèo.

Nghĩ cho kỹ bãi ký túc xá cũng phải nhưng phải lấy số tiền tiêu về ký túc xá phát đều cho học-sinh, còn mặc học sinh tim chõ ăn ở lấy. Học-sinh không bị trong quy củ của ký túc xá, tính tình có lẽ phóng khoáng hơn xưa.

•
Nam-thành, đào-nguyên.

Ở Nam-thành đâu có một ông kia, có thể lực, có danh vọng, đối đãi với con em một cách lè độ, nhân từ đáng phục.

Xưa kia, ông ở miềng Bắc, gặp ai ông cũng bắt chào, dẫu người ta không biết ông là ai, dẫu là đứa trẻ cắp sách đi học cũng vậy, không chào là ông nổi đóa, hai con mắt trợn ngược, cái can quay tít, lớn thì ông đánh, nhỏ ông bắt quỷ đó, cái thái độ nhân-tử của ông.

Tưởng nay ông về Nam, ông đã hiểu hai chữ lè phép theo nghĩa khác, ai ngờ đâu ông rong chơi ngoài phố, gặp ai đội mũ lệch hay có điều gì không đẹp mắt ông, ông liền giở cách lè phép lịch sự của ông ra... ông tát, ông đánh.

Liệu đây! ông ơi! Nên về mà học lại mấy quyển dạy giáo-đục luân-lý cho trẻ con đi thôi, nếu không.... nếu không có ngày gặp tay cứng đầu, cứng cổ như con rùa cứng cổ của ông

Nguyễn-công-Tiểu tôi e bị tát, bị đánh, bê mặt với thành phố đấy!

Giải thưởng Phong - Hóa hay là từ ông Nguyễn-tiến-Lâng đến ông Khái-Hưng.

Báo Đông-dương (Indochine) trong Nam mở cuộc thi truyện ngắn viết bằng Pháp-văn. Bài tinh xưa (Eurydice) của ông Nguyễn-tiến-Lâng được giải nhất.

Lẽ tự nhiên là ông Lâng vui lòng xuất bản quyền sách đó. Lẽ tự nhiên là nhiều độc-giả hoan nghênh. Riêng có một điều không được tự nhiên cho lắm, là ngoài bìa quyền sách ấy, ông quên không biên « giải thưởng của báo Đông-dương », ông lại đề:

« Giải thưởng Đông-dương », làm cho ai nấy bàng hoàng không biết có phải ông được giải thưởng của toàn xứ Đông-dương không?

Tại sao ông Lâng lại có cái mý ý để cho độc giả ngờ lầm như vậy, chỉ có ba lê sau này có thể giải được:

Một là ông muốn dương danh.
Hai là ông muốn dương danh.
Ba là ông muốn dương danh.

Nay Phong-Hoa mở cuộc thi truyện ngắn, truyện « Anh phái sống » của Khái-Hưng được độc giả bầu cho nhất. Vậy cũng nên theo gương ông Lâng, quên đi không biên « giải thưởng của báo Phong-Hoa » mà đề: « giải thưởng Đông-dương » lấy cớ rằng cả Đông-dương đâu cũng có người đọc Phong-Hoa.

TÚ-LÝ

Tranh dư thi số 91

1. Ông Xã — Nhọc quá, ngồi đây nghỉ một tí nào...

TRƯỜNG ĐỒNG-KHÁNH

dọn lại

26, Nguyễn-Trãi và 24, Phạm-Phú-Thú
(Trước bãi cỏ Hàng Da)

Có đủ các lớp từ C. Enfantin đến 4e Année

Học-phí năm nay mỗi lớp giảm 0\$50

Có bài in sẵn, học-sinh đỡ tiền mua sách

Ngày khai-trường { 1er Cycle primaire: 1er Septembre
2° Cycle primaire supérieur : 15 Septembre

Pour paraître le 15 Septembre

REVUE DE L'ENSEIGNEMENT primaire et primaire supérieur franco-indigène

sous la direction et avec la
collaboration de Professeurs
Licenciés et Bacheliers

Abonnement annuel : 1\$00

Le numéro : 0\$05

Spécimen sur demande à
NGUYỄN-LÝ-ĐỨC

24, Bd Amiral Courbet, Hanoi

DUC-MY Frères

CHO THUÊ XE NGỰA, XE
Ô-TÔ, ĐÒN RỒNG ĐÁM MA
Giá rẻ hơn các hiệu được nữa

70, Rue du Colon, Hanoi

Khai báo, xin phép và
bảo ban không lấy tiền

Truyện-ngắn

NGÀY THU..

Của Bảo-Sơn

— Anh tìm thấy chưa?

Trương-Nghĩa thấy có người hỏi, vứt mấy quyển sách nhỏ cũ nát vào tủ, cất tiếng nói:

Cô Loan đấy ư? Thế có tìm hộ có thấy không?

— Tìm cái gì cơ anh?

— Quyền Tứ-thư thuyết-ước.

Loan vuốt mày sợi tóc sõa trên má, mỉm cười một cách mỉa-mai.

— Em biết nó thế nào mà tìm hộ anh. Đến cái tên sách em cũng không nhớ nổi. Có phải quyền sách bìa vàng, có đóng hai cái dấu đỏ không?

Trương-Nghĩa vui mừng lò ra mắt, hỏi luôn:

— Cô thấy ở đâu?

Loan lanh dạ :

— Tôi có trông thấy một lần, đã lâu lắm, không nhớ bao giờ.

Trương-Nghĩa thất vọng, Loan đứng ngắm bạn từ đầu đến chân, thấy bạn tóc bối rối sõa cả xuống trán, quần áo bụi bám đầy, có vẻ thương hại, áu-yếm hỏi:

Không biết tại sao anh yêu quyền sách ấy thế? Lúc nào cũng to-tưởng đến nó, quên cả trời đất. Thôi hãy dễ dãi anh, ông giáo trường Huyện và anh Cả đương đợi anh dễ đi lên núi săn.

Trương-Nghĩa miễn cưỡng di lên nhà trên. Lúc ngồi nói truyện Trương Nghĩa đề ý đến ông giáo thì thấy mỗi lần cô Loan đi qua ngoài hiên là ông giáo đưa mắt nhìn ra. Chàng tẩm tẩm cười, nghĩ thầm:

— Ông giáo độ này lên chơi luôn. Có ý gì đây. Không biết cô Loan có việc gì mà sao đi qua, đi lại luôn ngoài hiên thế.

Rồi chàng quay sang bên người anh cô Loan, nói:

Thôi, hôm nay bác Nghị và ông giáo đi thôi. Tôi mệt, xin phép ở lại nhà.

Lúc hai người đi rồi, Trương-Nghĩa soay ghế ra cửa sổ, châm điếu thuốc hút, nhìn theo làn khói xanh, lặng yên ôn lại quãng đời đã qua. Chàng nhớ lại hồi còn nhỏ, nhà chàng ở cạnh nhà cụ cù Phương tức là thân phụ cô Loan. Loan và chàng cùng học một thầy, cùng nhau chơi bời dùa nghịch, thân-mật như anh em một nhà. Rồi cụ cù Phương đời về nhà quê, hai người ít khi có dịp gặp nhau. Còn chàng từ ngày cha mẹ mất đi, đời chàng đổi khác hẳn. Chàng thôi học trường luật về chuyên tâm học chữ nho, để khảo cứu về cái tình hoa cỏ học, cố lèm ở trong các sách cũ một cái thuyết có thể ứng dụng với đời bây giờ. May mắn trời, cần cù theo đuổi, ngày ngày lẩn quẩn ở chốn sách bụi mờ, tuy chưa thấy này ra được tia ánh sáng của cõi nhân, nhưng trong lòng vẫn hăm-hở, bỏ cả vinh-hoa phú-quý ở đời mà lấy sách làm vui.

Vì chàng nhớ mang-máng rằng thủa bé phụ-thân chàng có sai sang bên nhà cụ cù Phương mượn quyền sách bìa vàng, có đóng hai cái dấu đỏ, nói là quyền Tứ-thư thuyết-ước, nên chàng với-vàng về nhà Loan để xem có quyền đó không, nhân tiện xem những sách khác vì cụ cù Phương lúc mất đi có để lại nhiều sách cổ rất quý.

Chàng về nhà Loan đã được hai tuần lễ, suốt ngày cặm-cụi biên chép được rất nhiều, nhưng vẫn chưa

tìm thấy quyển sách bìa vàng có hai cái dấu đỏ. Chàng nhận ra rằng Loan săn sóc luôn luôn đến chàng, nhưng vì chàng ham mê sách quá, cái tình cũ đối với Loan đã tàn bẩn trong lòng chàng rồi, nên chàng thờ ơ, lạnh lùng, chỉ coi Loan như một người em gái.

Nghỉ đến ông giáo trường Huyện hôm nào cũng lặn lội bốn, năm cây số để đến nhà mặt Loan, Trương-Nghĩa không khỏi mỉm cười, lầm-bầm :

— Thế mới biết ái-tình mạnh thật!

Chàng thấy tiếng động quay lại, thi Loan vừa bước vào. Loan ngạc-nhiên hỏi :

— Anh không đi à?

— Đi làm gì cho mệt, ở lại nhà còn nhiều cái thú hơn.

Loan đứng ngắm bạn co ve thương hại

Ở ngoài nhà, trời nắng to, gió thổi lá cây phấp-phới, Thật là một ngày thu trong-trẻo, tung-bừng những ánh sáng, một ngày thu khiến lòng người nào nức thấy rõ cái vui man mác sống ở đời.

Trương-Nghĩa quay lại phía Loan ngồi, nói :

Hôm nay trời đẹp quá, không đi vào rừng săn cung tiếc.....

— Thị ở nhà nói truyện cũng vậy... Anh-Nghĩa này, tháng sau dưới Hà-nội có mở chợ phiên, anh có chán trong ban tổ-chức đấy không?

— Lần này không; có về Hanoi chơi xem luôn thê, xem các cô tiêu-thú tân-thời kén chồng.

Loan bỗng nói :

— Thế anh cho tôi nhà quê làm sao?

Không. Cô vẫn-minh lắm, tôi biết. Nhưng không lẽ cứ ở lì mãi nhà quê :

Loan quả-q yết :

— Tôi xuất đời không rời bỏ chốn này.

Trương-Nghĩa cười, nói đùa :

— Thế cô không đi lấy chồng sao?

Loan nghe câu hỏi dưa hơi thận, cúi mặt xuống, tay vê mày cánh hoa hồng rụng rải-rác trên bàn. Một lúc lâu, Loan buồn rầu nói :

Không bao giờ tôi lấy chồng.

Thấy Trương-Nghĩa làm ra bộ không tin, nàng hỏi lại :

— Thế anh thì sao?

Tôi thì khác..... Sống như tôi thì vợ con gì! Váy cái thân mình chưa nổi.....

Mấy câu nói dưa vắn vo khiến hai người cùng buồn rầu, yên lặng nhìn nhau.

Loan bùi ngùi tránh néo buổi còn

tho. Trong bao nhiêu năm xa nhau mà cái tình đối với Trương-Nghĩa từ khi Loan mới bắt đầu vấn tóc đến nay, ngờ đâu còn phảng phát chưa phai. Từ hôm Trương-Nghĩa lên chơi, Loan mới biết là Loan yêu Trương Nghĩa. Trong hai tuần lễ nay, nàng tưởng như mình sống trong một cảnh thần tiên, nàng ao ước được mãi mãi ở bên cạnh Trương-Nghĩa, cùng nhau sống một cảnh đời đầy hoa nở.

Nhưng dần dần, nàng thấy Trương Nghĩa mê sách, mê đến nỗi tâm tình thành khồ khán, đối với nàng thờ ơ, lạnh nhạt, nàng mới biết là nàng nhầm, yêu người mà người không yêu nàng!

Trương-Nghĩa bỗng đậm hai bàn tay vào nhau, đứng phắt dậy :

— Thôi, đi làm việc nào! Truyền mãi, mất cả thi giờ!

Rồi chàng xuống nhà dưới một cách vội vàng để mặc Loan ngồi tư lự một mình.

Nửa giờ sau, Trương-Nghĩa lại lên, tay cầm một cái bìa vàng có đóng hai cái dấu đỏ vui mừng hỏi :

— Nay cô Loan! Cô Loan! Đây rồi, tôi đã tìm thấy cái bìa...

Lúc bấy giờ, Loan đứng nép bên cửa sổ, quay mặt ra vườn; chàng-lại gần Loan, định đưa cái bìa sách cho Loan xem, nhưng chàng bỗng đứng ngay người ra: chàng vừa thấy Loan gục đầu bên khung cửa khóc thồn-thức....

Chàng tiến lên, hỏi :

— Cô làm sao thế?

Loan quay mặt lại, cười gượng :

— Có sao đâu.....

Rồi nàng lấy khăn lau nước mắt, nhìn cái bìa sách ở tay Trương-Nghĩa, hỏi :

— Anh tìm thấy ở đâu thế? Chính phải rồi đấy... nhưng sao chỉ có cái bìa không? Chắc thế nào cũng có sách, anh thử tìm kỹ xem..... để em tìm giúp hộ cho... xuống tìm đi anh.

Nàng nói luôn mà trong lúc nói dương to mắt nhìn Trương-Nghĩa :

— Anh yêu quyền sách ấy quá lắm nhỉ? Được, thế nào em cũng tìm ra cho anh. Anh muốn thi thế nào cũng được. (ó khó gì đâu !

Câu sau cùng nàng nói có ý gắt, như người tức tối ghen hờn, cố giữ lòng minh không được. Nhưng Trương-Nghĩa chỉ nghĩ đến cuốn sách nên không dè ý đến dáng điệu của Loan, vội duc :

— Thôi, ta xuống lục hết các sách ra tim xem! Thế nào cũng thấy.

Loan nói sẵng :

— Anh không cần tim, vì không bao giờ anh thấy cả.

Nàng ngừng một lúc lại nói tiếp :

— Nhẽ ra thì không bao giờ anh thấy được quyền sách ấy! Nhưng thôi... anh đã ao ước thi anh sẽ có... khô gi!

Nàng bước lại gần tủ chè, với cái hòn sỏi lấy ra một quyền sách nhỏ rách nát, vứt xuống sập, trước mặt Trương-Nghĩa, nói :

— Đấy!

Trương-Nghĩa vội cầm lấy sách, trang đầu thấy rõ ràng bốn chữ: « Tứ thư thuyết-ước ». Chàng nhìn thấy chữ, sờ thấy giấy, chữ mờ, giấy nát, những gãy một nghìn năm nay mà chàng còn được trông thấy đây, chàng như dài như điện, ngồi phịch

xuống ghế, giở di giở lại.

Trong lúc đó thì Loan đang dầm dầm nhìn bạn, nàng phải đứng dựa vào tủ cho khỏi ngã. Mắt nàng hoa lên, nàng muốn khóc nhưng mím môi cố giữ lại.

Thế là hết! Thế là từ nay tan hẳn cái tình yêu Trương-Nghĩa, cái tình nàng ôm ấp từ khi còn trẻ thơ cho đến ngày nay.

Trương-Nghĩa nhìn Loan, vui mừng lộ ra nét mặt :

— Thế mà cô dừa giấu tôi mãi. Ác thật... Nay cô Loan, sáng mai mấy giờ có chuyến ô-tô xuôi Hanoi, thế cô?

Loan ngưng đầu nhìn Trương-Nghĩa một cách mỉa-mai, khinh-bỉ, nói :

— Chốc nữa có một chuyến ô-tô. Anh sắm sửa ra ngay thì kịp.

Không dè cho Trương-Nghĩa hỏi nã, nàng bước sang phòng bên, nắm gục xuống giường, rồi không sao dè nén nổi nỗi đau khổ trong lòng, Loan nức-nở khóc.

Trong lúc đó thì Trương-Nghĩa xếp đồ dạc và sách vở vào va-ly, hí hửng như người được cửa.

Từ ngày Trương-Nghĩa xuất bản quyền sách « So sánh học thuyết Chu-văn-An với học thuyết Tông Nho » và quyền « Gốc cõi ngành tươi » thì danh tiếng lừng lẫy khắp nước. Nhất là quyền « Gốc cõi ngành tươi » được thiếu niêm trong nước cực-lực hoang-nghênh. Sách bán rất chạy, chỉ trong vòng một hai năm, Trương-Nghĩa đã trở nên giàu có.

Chính chàng cũng lấy làm ngạc nhiên, chàng muôn xa sự vinh-hoa phú-quý ngờ đâu lại sống cái đời vinh-hoa phú-quý. Tiền tài có, danh-vọng có mà đời chàng vẫn lối, lạnh như một ngày mùa đông thiếu ánh nắng.

Cái thù khoso của sự học không đủ làm quên được lòng mong ước, khát khao hưởng cái vui ở đời.

Tối về buồng học, thấy những trống sách cũ bụi bặm, một nát. Chàng không sao không mơ tưởng đến những cảnh đời vui sáng sủa, chàng thích ngồi lặng yên để làm trí phiêu lưu, nhớ đến những ngày thu ba nǎn về trước, những ngày thu rực-rỡ, khi chàng được ở gần Loan. Rồi cái tình yêu ngay trước mắt tưởng đã vùi sâu, nay lại như man mác trong lòng.

Bã ba năm, chàng không được tin tức gì về Loan cả, nhưng chàng vẫn yên trí rằng Loan vẫn ở nhà, khác nào một bông hoa quý ở vườn cũ một ngày một tươi đẹp hơn để riêng phần chàng.

Giờ đến quyền « Tứ thư thuyết-ước », chàng nhớ lại rõ ràng những cử chỉ của Loan. Đến bây giờ, chàng mới tỉnh ngộ, hiểu được cái tình của Loan, đến bây giờ chàng mới biết trong đời chàng bấy lâu thiếu một nụ cười để an-ủi chàng những ngày chán nản.

Thế rồi một buổi sáng mùa thu, Trương-Nghĩa ra lấy vé ô-tô đi Thái-nghiên. Chàng lên thăm Loan.

Đến công nhà Loan, chàng lưỡng-lưỡng dám vào, trong lòng pháp-phóng lô-số, lần này chàng không được thản-nhiên như trước, vì chàng yêu! chàng đến thăm Loan mà chàng lại sợ gặp mặt Loan. Cũng may khi vào

đến sân thi gặp ngay ông Nghị, anh cô Loan.

Ngồi ở buồng khách uống nước, chàng có ý nhìn mà không thấy bóng Loan đâu. Chàng không dám hỏi ông Nghị vì sợ ông nghĩ-ngờ, chàng đoán là Loan đi chơi đâu vắng.

Chàng hồi-hợp đợi lúc trông thấy mặt người xưa.

Buồng khách bày biện vẫn y nguyên như cũ, trên bàn vẫn mấy cành hồng cầm trong bình, một vài cánh hoa rụng rái-rác trên bàn. Chẳng mê-mẫn tưởng như sống trở lại ba năm về trước. Cũng như ba năm trước, ngoài nhà, trời nắng to, gió thổi lá cây phập-phái, cũng một ngày thu, trong-trẻo, tung-bừng những ánh sáng, một ngày thu khiến lòng người náo-nức thấy rõ cái vui man-máu sống ở đời.

Trương-Nghĩa nhìn ra cửa sổ thấy bên kia tường nhà ông Nghị có nóc nhà ngói đỏ tưởi trước chưa có, liền hỏi ông Nghị:

— Nhà ai bên kia thế bá?

— Đó là nhà chủ giáo nó!

Trương-Nghĩa hơi ngạc-nhiên:

— Ông giáo nào thế?

— Ấy, chính ông giáo dưới trường huyện, bác không nhớ sao?

— Tôi nhớ ra rồi, thế ra ông là người làng này?

Ông Nghị lại ngạc-nhiên hon Trương-Nghĩa:

— Thế năm ngoái, bác không nhận được giấy của tôi à?

— Không. Giấy gì thế?

— Giấy mời bác về ăn cưới cô cháu.

Trương-Nghĩa ngồi lặng đi, ngẩn-ogn như người không hồn, bâng-

khuông như thấy một vật gì quý mất đi không phương vớt được lại nữa.

Lần với tiếng gió rào-rào trên ngọn cây, tiếng gà gáy xa-xa đưa lại, bên kia tường vắng-vắng có tiếng người... tiếng Loan nói cười vui vẻ với chồng mới!

sang, sợ Loan trông thấy chàng lại tránh nhở đến tình xưa. Chàng đã là một người thất-vọng, thi nên giữ cái thương, cái tiếc ấy một mình, không nên làm vui đùa đến cái vui trong trẻo của người khác.

Trương-Nghĩa nói với ông Nghị

... để ngắm [cái] cát h[ay] vui của người khác.

Thoáng một lúc, Trương-Nghĩa thấy hiện ra trong trí cả cái quãng đời đầm ấm của tuổi thơ, khi còn cùng với Loan vui chơi đùa nghịch. Nhưng này nàng vui cảnh đời với người khác, cái tiếng nói của nàng chỉ thêm nhắc Trương-Nghĩa rằng những ngày sung-sướng của chàng đã qua, qua hẳn rồi....

Trương-Nghĩa muốn rủ ông Nghị sang chơi bên nhà ông giáo để chàng được gặp mặt Loan một lần cuối cùng. Nhưng nhớ lại những cử-chỉ của Loan, mấy giọt nước mắt của Loan đã vì chàng mà rò ba năm trước, chàng lại thôi, không muốn

xuống nhà dưới để tìm một quyền sách cần cho sự khảo-cứu của chàng. Nhưng thật ra chàng chỉ cốt tỏ ra cho ông Nghị biết rằng chàng về để khảo-cứu chứ không phải vì Loan.

Giỏi vài ba quyền sách biên chép qua-loa, rồi chàng xin phép ông Nghị về Hanoi, nói là có việc bận lắm, khi khác thư-thả sẽ lên chơi lâu. Nhưng trong bụng chàng nghĩ đi lần này là di hẵn, không bao giờ trở lại nữa.

Lúc qua cửa nhà ông giáo, có một súc mạnh vô hình bắt chàng quay đầu nhìn vào trong góc vườn, chàng thoáng thấy ông giáo ngồi ở ghế

mây dài đọc báo, còn Loan thì mặc áo màu tím nhạt đứng tựa dưới gốc cây khế, lâm-tẩm ánh sáng.

Chàng muôn dừng lại một lúc để ngắm cảnh vui của người khác mà không dám dừng, đi thật nhẹ-hàng như cái bóng, chỉ sợ ở trong Loan trông ra thấy mình.

Cái cảnh vừa thoáng qua chàng tưởng như là trông thấy ở một thế giới khác, một thế giới trong sáng, liên-tiếp biết bao nhiêu ngày tháng vui tung-bừng, mà chàng không bao giờ được hưởng.

Trước kia, nếu chàng muôn thi dẽ dàng như không, nhưng chàng đã dẽ những ngày vui đi qua, chỉ biết mê-mẫn về những quyền sách nhỏ mọt nát, đi tìm những cái hão huyền đâu-dâu. Chàng nhớ người khách bộ hành trên con đường đời, ba năm trước đây đã thò-or đi qua một cảnh nước trong, hoa thắm không thèm hưởng, nay dấu có muốn quay trở lại thì muôn rồi, hoa đã tàn, nước đã cạn, chỉ còn một cách cảm dầu đi thẳng trên con đường dài, thuỷ-thủi một mình cho đến khi mẫn chiều xế bóng.

Về đến Hanoi, Trương-Nghĩa lại cầm cui với mấy quyền sách, cầm đầu làm việc dẽ quên... quên hẳn vì chàng biết rằng từ nay về sau cũng như từ trước đến giờ chàng phải mãi-mãi sống những ngày hưu quanh, khô-khan!

Đời chàng khác nào đời một người làm vườn chỉ biết nai lưng vun trồng cuốc sói, còn hoa thơm quả ngọt trong vườn, thôi dành về phần người khác hưởng!

BÀO-SƠN

Tranh dự thi số 92

VUI... CƯỜI...

Của T.-Toàn Hanoi

Quảng cáo.

Có một hàng sách gởi khắp mọi nơi những mảnh giấy trong có nói: xin gửi một hào về hiệu X thì bản hiệu sẽ bảo cách viết không cần mực và bút mực.

Những kẻ hiếu kỳ với vàng gửi tiền về hiệu thì chẳng bao lâu, mỗi người nhận được một cái bút chì.

Của N.G.-Huân Hanoi

Lý Toét lẩn-thẩn.

Một hôm lý Toét ra tinh vào hiệu cao-lầu ăn bát cháo. Cháo vừa bưng lên, ông đã rọi gọi người hầu sáng: «này bác, tôi không thể nào ăn được cháo này».

Người hầu sáng nhanh-nhen dỗi cho ông bát cháo khác ngon hơn. Ông lại gọi giật lại: «bácơi! tôi lại không thể nào ăn được cháo này!»

Người hầu sáng ngạc-nhiên chạy ra gọi ông chủ vào. Ông ta tẽ phép bảo rằng:

— Thưa cụ, cháo này khách ăn ai cũng khen, sao cụ...

— Có gì đâu! Cháo chắc ngon lắm, nhưng người hầu sáng quên không mang thịt ra cho tôi.

Của N.V.-Ngải Hanoi

Ở vườn hoa.

Người ngồi nghỉ mát hỏi người coi vườn:

— Cây này có phải thuộc về loài mỗn-don không bác?

— Không phải! Cây này thuộc về thành-phố!

Của H.D.-Thin Thanh-Hoa

Biết chiểu thầy.

«Đoàn!». Quan tham bắn trượt một con thỏ, cự hùng. Quan liền phán-nan: «khô quâ! ta nhầm khí chêch sang bên phải».

Đứa ô — Lạ, ai thì cũng nhầm đến thế là đúng!

Quan tham — Sao lại không trúng?

Đứa ô — Dạ, bởi con thỏ ranh nó đứng

Của V.-Khuong Haiphong

Lý luận bác nghiệm.

Từ đầu năm đến giờ, bác Tư nghiên mới lột da lần đầu. Tắm song, bác đã thấy ngứa ngáy khó chịu, lâm bầm.

— Ăn cơm xong, cũng đến thế, mà không ăn cũng đến thế. Tắm xong lại thế, mà không tắm xong cũng thế, thế thì đừng ăn, đừng tắm nữa cũng xong.

— Vàng, ông nói thật triết-lý, húi xong rồi cũng thế, mà chẳng hút xong cũng đến thế, thế thì ông thử đừng hút một bửa xem sao!

Của X.-Đan Hanoi

Khám bệnh lao

Hai dãy người ngồi chờ khám bệnh lao. Một bác khán hô khệnh-khạng cầm một quyền sô ra biển tên từng người một. Hỏi người nô, vẫn người kia một cách khinh bỉ. Sau hồi đèn lợt chàng nô:

— Anh tên là gì?

— Bầm, tên con là Cún.

— Làm nghề nghiệp gì?

— Bầm con làm thằng khán hộ.

Của cô L.T.-Khanh Hanoi

I. — Lên giấy đồng hồ.

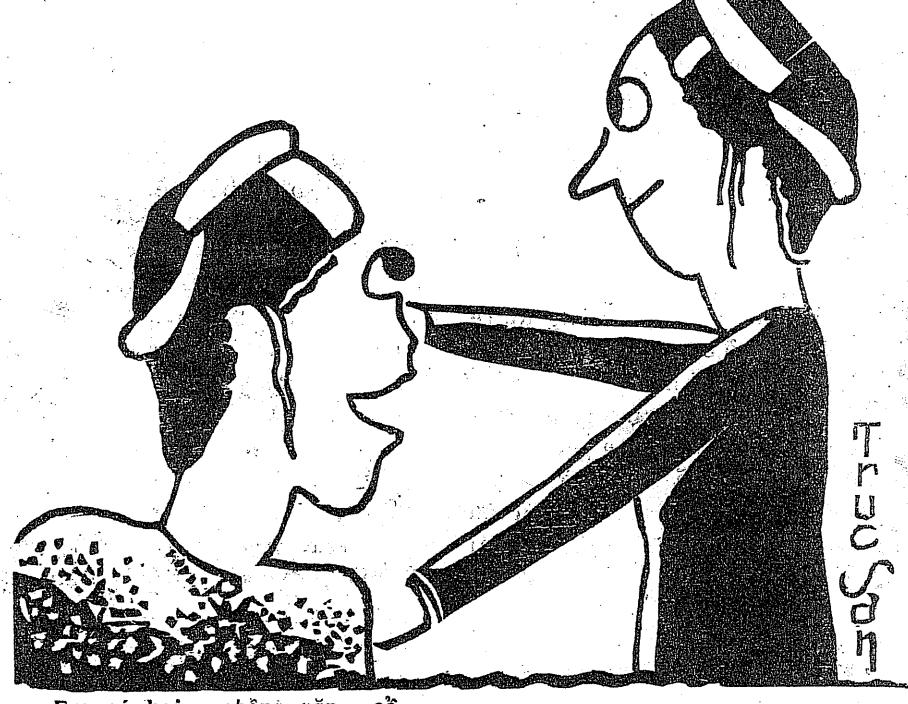
Quang — Anh cho tôi vay một đồng bạc.

Tiến — Anh vay làm gì?

— Đẽ lên giấy cái đồng hồ của tôi.

— Tôi không hiểu anh nói thế là nghĩa gi?

— Thực quá đẽ lên giấy đồng hồ mà. Vì hôm qua tôi che nó lên «Vạn-bảo», nay phải vay tiền lấy ra kêu không ai lên giấy, e nó phải dừng lại thì hỏng mất.

Thi vui cười

Danh sách

Cô L.T.-Khanh Hanoi : 12 bài.
O.O. Yord : 1 tranh — N.T.-Ngoc : 2 bài
— N.T.-Lân Khuông-hạ : 2 bài — L.-Phương Hanoi : 3 bài — N.M.-Trinh Uông-bí : 5 bài — L.V.-Thu Hanoi : 3 bài — L.V.-Mùi Kiến-an : 3 bài — T.V.-An Hanoi : 3 bài — N.V.-Lang Hanoi : 3 bài — N.B.-Sinh Haiphong : 4 bài — N.V.-Hoàn Hanoi : 9 bài — P.V.-Khoa Tuyên-quang : 2 bài — T.C.-Bamka : 3 bài — B.S.-Pháp Bất-bat : 3 bài — Bách-Tùng Hải-duong : 4 bài — D.G.-Thăng Hanoi : 4 bài — Phương-

Chi Hanoi : 0 bài — Tr.-Kinh Hà-fish : 6 bài — H.V.-Phát-diệm : 7 bài — B.X.C.S. Cao-bằng : 8 bài — Võ-danh : 3 bài — N.Q.-Hiệp Hanoi : 5 bài — N.V.-Đức Hả-dông : 4 tranh — X.-Minh Hải-duong : 10 bài, 1 tranh — Mai-Hoa N.V.M. Hải-duong : 5 bài — T.X.B. Hải-duong : 2 bài, 2 tranh — T.B.-Thịnh H'on-gay : 4 bài — N.V.-Thận Uông-bí 2 bài — Ngọc-Tháp : 2 bài — D.Q.B. Duy-en-hà : 1 bài — Đạm-Ngọc Khoái-châu : 4 bài — Xuân-Dần Hanoi : 9 bài — T.-Tạo Hanoi : 4 bài, 1 tranh — Q.-Lan Haiphong : 7 tranh — Văn-Khuong Haiphong : 4 bài — D.N. Quang-jen : 6 bài — H.N.-Thin Thanh-hoa — S.O.S. Garnier Nam-dịnh : 3 bài — P.V.-Dung Hanoi : 5 bài — Phương-Chi Hanoi : 11 bài — N.V.H. Hanoi : 5 bài — H.V.-Quy Hanoi : 3 bài 1 tranh — N.H.Ng : 4 bài — T.V.B. Yunmansou : 2 tranh — D.T.-Hoành Uông-bí : 1 bài — Tất-Cường : 2 bài — V.B.-Trung Hả-dông : 8 bài — L.V.-Luong Ninh-giang : 4 tranh, 2 bài — L.V.-Quân Hanoi : 5 bài —

KẾT QUẢ CUỘC THI

Nguyễn-văn-Hanh

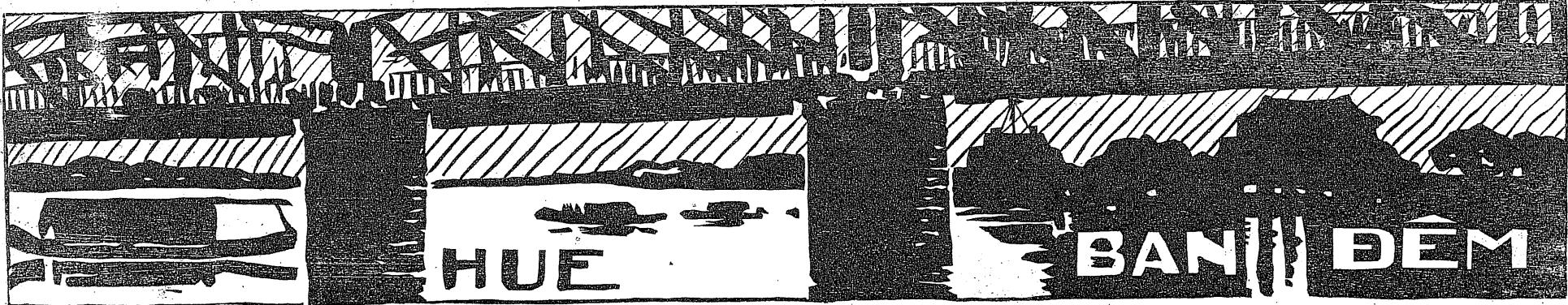
94, Maréchal Pétain, Hanoi.

Tranh khôi hài.

Tranh «Tích tích tờ rò» đăng trong số 59 của ông :

Trần-đức-Chinh

No 12 Boulevard d'Alma, Hanoi.

Phong tình...

Một sự tình cờ đã cho tôi gặp ở Huế một người bạn cũ trước cùng học một trường, hiện bấy giờ về nghỉ học ở bên An-cựu. Thấy tôi là khách đến chơi đất thần-kinh, muốn tìm cái thú vui đi thuyền trên sông Hương, anh ta sẵn lòng giới-thiệu cho tôi biết cô Khanh là một mỹ-nữ dàn giỏi, hát hay dồn tiếng trong đám nứ-lưu, mà bao nhiêu người ao-ước biết mà không được gặp.

— Anh nên nhớ eօ này không phải là gái ban đêm hay một ca-nữ vì cảnh ngộ mà phải di hát để lấy tiền. Người tôi sắp giới-thiệu cho anh đây là một cô gái doan-trang, thùy-mị, nết-na hay không thì tôi không dám quyết, nhưng thực là một người phong nhã, phong-tình, chỉ cót gặp người hiều biết để giải bày tâm-sứ.

Thực ra tôi rất lấy làm ngòi nói ấy : một cô gái có thanh-có sắc, lại sẵn lòng tiếp các bạn trai như thế, chẳng biết có phải tim tri-kỷ thật hay là tim tri-kỷ đồng tiền. Nghĩ vậy nhưng không nói ra, tôi cũng gật đầu theo ý bạn, rồi cùng nhau khoác tay đi ven trên bờ sông Hương.

Hôm ấy, tôi còn nhớ, là một buổi thu. Mặt nước sông Hương phảng-lặng như tấm gương trong, hai giây cỏ non xanh rợn bên bờ lác-dác một vài cái lá vàng khô. Về phía xa, trên giây dời mùi tím nhạt, giặng thông đèn lẩn đầm mây mờ.

Thực là một buổi chiều êm-ả, ánh sáng dịu-dàng, hợp với cái màu cũ-kỹ của những bức tường rêu phủ... Một cái buồn man-máy như phảng-phất trong không-khí, cái buồn của buổi thu tàn, cái thương tiếc những cảnh dời dĩ-vãng.

Qua chùa Thiên-mụ, chúng tôi rẽ vào một cái ngõ con, đường gạch đỏ quanh-co giữa hai hàng dào cây cổ khanh um — Hết ngõ, chúng tôi dừng bước trước một cái công gạch kiêu cổ dã cũ-kỹ, rêu dã che mờ cả hai hàng câu đối chữ nho. Anh Vân lên tiếng gọi, tiếng vang lên trong cái không-khí yên-lặng. Chỗ này bình

nhật chắc hẳn là một chốn tịch-mịch, yên-tĩnh.

Cửa mở, một người vú già ngược mắt nhìn chúng tôi như có ý lạ lùng lắm.

— Cô có nhà đấy không, mụ vú?

— Dạ có, cô tu i đang ở nhà dưới.

Anh Vân quay lại tôi ra hiệu bảo theo rồi mạnh bạo bước vào; qua cửa là một cái sân gạch rộng, vuông vắn sạch sẽ, ở giữa có một cái bể

như những người đã quen nhau từ trước.

Cô mỉm cười thông thả nói :

— Ấy cứ mỗi bạn thầy Vân đến chơi là thầy lại bắt tôi phải đi thuyền dàn hát cho thầy nghe, có khi đến sáng mới ra về...

Tiếng nói dịu dàng mà thanh của các cô gái Huế. Rồi cô Khanh đứng dậy với cây đàn bầu treo trên vách, dáng dấp thật là yểu diệu, thưốt tha như một người tiên-nữ. Tôi nhận

cạn, trong có núi non bộ. Hai cụm cây sói già trống trong cái bồn lục giác ở hai bên. Phía tay phải, một bức tường hoa ngăn một cái vườn con xinh xắn. Cái sân ấy với cái tòa nhà cổ làm cho tôi tưởng tượng vào chốn linh dường của một ông quan nào về hưu.

Người vú già đưa chúng tôi vào trong nhà, rồi bước qua một cái cửa con đi xuống nhà dưới. Hai chúng tôi lặng yên ngồi trên chiếc trường kỷ, ngồi cạnh cái án thư. Trong nhà bày biện rất là đơn sài, không có gì lạ, đồ đạc bàn ghế, đều có vẻ cũ kỹ cả.

Có tiếng người đi lên, rồi mở cửa, một người con gái trẻ tuổi, mặc chiếc áo lím, lững thững bước vào..

— Kia, thầy Vân, em vẫn mong đợi, bày chờ thầy mời tôi chơi...

Thế là câu truyện bắt đầu. Anh Vân giới thiệu tôi cho cô Khanh, rồi ngỏ ý tôi muốn cùng cô đi "choi thuyền trên sông Hương. Cô không ngần ngừ, nhận lời ngay, cách đối-dãi với tôi và anh Vân thân mật

thấy hai bàn tay cô rất nhỏ nhắn, xinh xắn, những ngón tay búp măng như biều hiệu sự thanh-nhã, cao-quí.

Xuống thuyền thì trời đã tối, trăng đã lên, giòng sông Hương lấp lánh êm-dềm chảy. Trong thuyền tôi với cô Khanh ngồi đối diện nói truyện, anh Vân nhã ý dã nhất định kiểu về. Lúc này tôi tiông cô Khanh thực đẹp, một vẻ đẹp kin đáo, hơi nghiêm trang khiến cho tôi phải đem lòng kính trọng.

Tự-nhiên chúng tôi thành thân-mật, như một đôi bạn quen biết cũ dã từ lâu. Trong đôi con mắt mờ-màng của cô Khanh, tôi đoán cô chắc hẳn có nhiều tâm sự. Cô lên dây dàn, uốn cần gảy bài Nam-ai, tiếng dàn thiêt tha, nỗi nuột, khiến một vùng sông Hương như toàn những sự buồn rầu, thương tiếc ai...

Cái buồn man-máy ấy lòng người không chừa nỗi, như nặng-nề đè-nén trên tâm can. Tôi không hỏi mà cô Khanh cũng tự-nhiên nhìn tôi tỏ bày thân-thế, cái tâm-sự cô thực giản-dị mà đau-dớn :

— ... Năm em mười bảy tuổi, cha mẹ em bắt em phải lấy chồng, lấy cậu con thứ ba một ông quan hàn thân với thầy em. Em phải vâng lời, nhưng chính em, em đã yêu người khác, yêu người dạy em những bài dàn này. Trước hôm về làm dâu một đêm, em đã cùng người yêu tình-tụ. Thế mà chồng em biết, biết mà không nói gì, biết mà vẫn cưới... Nhưng cưới về mà không bao giờ cùng em trò truyện, bỏ mặc em một mình không hỏi tới... Như thế đã năm năm nay, cho đến bây giờ chồng em đã chết, mà người em yêu cũng không còn...

Cô Khanh nói xong, lặng yên ngẫm nghĩ, con mắt nhìn ra sa theo giòng sông Hương chảy. Rồi cô lại cúi mình, uốn cần gảy những khúc dàn ai-oán...

Tâm sự cô buồn, những cảnh vật lại buồn hơn. Mắt giăng mây che lấp, chỉ còn một cái ánh xanh mờ chiếu xuống lòng sông. Những ngọn đèn của các thuyền đậu ở bến Phu-văn chiếu bóng lung lay, phía xa, tường thành đèn xẩm vách một đường thẳng ở chân trời.

Những tiếng dàn nỗi nuột như tiếng dàn đêm nay, cái lòng thương tiếc những ngày rực rỡ gấm vóc đã qua không trở lại, cái ký vãng nặng-nề, u-ám, tất cả cái đó đã gây nên những nỗi xót-xa, đau-dớn, to-i-bời trong lòng người thiếu-phụ, chứ cái tâm-sự kia có xá kẽ gì!

VIỆT-SINH

Vui-cười rồi, có nghĩ đến việc làm-ăn, buôn-bán, thời nén nhớ rằng câu truyện làm-ăn, buôn-bán đã chép thành sách **MUA MÃY**

BÁN ĐẮT rất ích-lợi cho ai mong tìm được việc mong bán đắt hàng.

Truyện dài 50 trang, mỗi trang 1 xu.

Câu hát hay :

*Mua May Bán Đắt,
Bạc nhật đầy hòm !..*

BÁN 50 XU

GIÁ HẾT SỨC RẺ
tặng thường nhiều
lần cho người đọc
Ở NƠI NÀO CŨNG CÓ THỂ MUA ĐƯỢC
NHỮNG THỜI-KỲ TRỌNG-ĐẠI CỦA NƯỚC VIỆT-NAM TRONG LÚC HỒI-XUÂN

Những xì thiết-thực về nước Nam ngày nay
Một quyển sách sáng suốt, linh-hoạt, nghiêm-cứu kỹ-ướm

240 TRANG, 140 BỨC ẢNH, BÌA BA MÀU RẤT ĐẸP
thực là một sự gắng sức trong việc
ăn-hành chưa từng thấy ở Đông-Dương

« mây chè » đã, để tỏ cho độc giả biết rằng mình có tài, rằng mình có thể « vỗ đánh trả thầy » được.

Can-dảm nữa lên, ông Hoàn oi ! có tiến mới sống được. Mau mau đặt mũi tên độc bắn cho báo Lu một phát.

Dẫu sao, Nhị-Linh cũng sẵn lòng giới-thiệu với độc-giả Phong-Hoa, một tờ báo nhất gan phải dường và rất có vẻ khả quan. NHỊ-LINH

Sự tiến-bộ của báo Đông-dương
tiến - bộ

Báo Đông-dương tiến-bộ (Le Progrès Indochinois) có bảo, cho chúng ta biết rằng báo đó sẽ ra thêm một tờ báo nữa bằng quốc-văn lấy tên là Tân-Tiến. Kết quả: cả hai báo đều không ra.

NHỊ-LINH

Đông-Tây gặp nhau

Đó này báo Đông-Thanh biến đâu mất, nhưng chắc lại sẽ ra, vì cứ theo lý-luận mà nói thì chẳng có lẽ nào báo Đông-Thanh lại đi tây.

NHỊ-LINH

Báo Tân - Thanh đã can - đàm...

Can-dảm là vì dám thú thực rằng *sẽ châm chước phỏng theo những cái hay, cái khéo của các nhà họa-sĩ trước thuật có danh*. Kể thì cũng cần phải có thông minh mới làm nổi việc đó. Nếu không thì cũng đến như ai chỉ phỏng theo nỗi những cái cẩn-hã, cái vụng về của người ta mà thôi.

Nhưng còn nhất gan là vì Tân-Thanh không theo gương một tờ báo kia, « dã » cho báo « Lu »

SẮP CÓ

PHỤ - TRƯƠNG PHONG - HÓA

dể biểu các bạn mua dài hạn.

Từ nay giờ đi, bản-báo sẽ ra mỗi tháng một tập Phụ-trương gọi là Phụ-trương Phong-Hoa, in theo khuôn khổ sách, dày 16 trang, có đăng những truyện dài, truyện ngắn, truyện vui và kịch vui (chưa in ở đâu) của Khai-Hưng, Bảo-Sơn, Thế-Lữ, Tú-Lý, Việt-Sinh Đoàn-phú-Tú v.v....

dể biểu những bạn mua dài hạn của báo Phong-Hoa.

Những tập đó sẽ in đều một khổ để về sau các bạn có thể đóng lại thành sách.

Sau này — nếu có thể — bản-báo sẽ dần-dần mỗi tháng ra hai tập hoặc ra bốn tập Phụ-trương.

Những cái hay, cái khéo, cái ngon của các bạn đồng-nghiệp.

Món « Tạp-pí-lù » của báo Nhật-Tân hiệu

Ai thích mới thì có món « cá nhân » ở trang đầu.

Ai thích cũ chỉ mở sang trang hai đã sẵn sàng có món Nho-Giáo của ông Trần-trọng-Kim.

Ai thích nửa mới, nửa cũ thì xin xoi món truyện « hòn đựng người ».

Nhưng hơn hết là cho tuốt cả các thứ vào trong nồi cù-lao-hồ rồi đập vài quả trứng (trứng gà hay trứng vịt cũng được) lấy « gáy gốc » trộn đều lên, mà ăn nóng sốt-sốt thi thực là ngon tuyệt.

Lời dặn — Nếu có hơi nhạt thì giã vào mươi câu thơ sầu của Tchya, vài bức tranh bi-hiem của Ngym. Nhờ dẽ dành tiêu-thuyết Nguyễn-công-Hoan làm món tráng miệng trước khi đi ngủ trưa.

NHỊ-LINH

KẾT QUẢ CUỘC THI TRUYỀN NGẮN

Phản thưởng nhất của Phong - Hóa : Truyện Anh phải sống của Khai-Hưng

1302 phiếu (339 phiếu nhất) trong số 2174 phiếu dự thi

339 phiếu nhất (1302 phiếu bầu).

1.—Tình điên của Khai-Hưng, 200 phiếu nhất và 157 nhì (1005 phiếu bầu).

3.—Tháng ngày qua của Bảo-Sơn, 174 phiếu nhất, 169 phiếu nhì, 127 phiếu ba (1157 phiếu bầu).

4.—Bầy búc thư của Vũ-đức-Mậu, 173 phiếu nhất, 129 phiếu nhì, 108 phiếu ba, 115 phiếu tư (1007 phiếu bầu).

5.—Bóng người xưa của Đ. N. (972 phiếu bầu).

6.—Bóng người trên sương mù của Bảo-Sơn (789 phiếu bầu).

7.—Nắng mới trong rừng xuân của Bảo-Sơn (phiếu 784 bầu)

8.—Dưới bóng hoa đào của Khai-Hưng và Bảo-Sơn (840 phiếu bầu).

9.—Nước chảy đôi giòng của Bảo-Sơn (157 phiếu bầu).

10.—Cánh buồm trắng của Tú-Lý (749 phiếu bầu).

Bản-báo sẽ so sánh những phiếu dự-thi với cái bảng mẫu để định phản thưởng (các bạn thấy có truyện ít phiếu bầu mà lại ở trên truyện nhiều phiếu bầu, xin đừng lấy làm lạ, vì nỗ lực truyện ấy được nhiều phiếu bầu cao).

Xin kê dưới đây mười truyện lấy thêm để sau này in sách :

11.—Giết chồng báo thù chồng của Bảo-Sơn (552 phiếu).

12.—Vé von tiêng địch của Khai-Hưng (531 phiếu).

13.—Tình tuyệt vọng của Khai-Hưng (523 phiếu).

14.—Bên giồng sông Hương của Khai-Hưng (495 phiếu).

15.—Thây ma xuống thang gác của Thế-Lữ (489 phiếu).

16.—Cô áo tím của Bảo-Sơn (478 phiếu).

17.—Hai cô áo quan của Khai-Hưng (440 phiếu).

18.—Sóng gió Đồ-sơn của Khai-Hưng (433 phiếu).

19.—Nùng chi Lan của Tú-Lý (416 phiếu).

20.—Đầu đường số chợ của Bảo-Sơn (402 phiếu).

Kỳ sau sẽ đăng danh sách những người được thưởng. Mỗi tên người chỉ được một giải thưởng, dù gửi nhiều phiếu cũng vậy.

PHONG-HÓA

— Ông ơi tôi xem thử mùi-soa hạng tốt

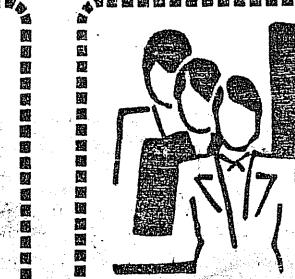
— Thưa bà, thứ này mềm mại lắm, lúc bà dùng bà tưởng bà hỉ mũi ra tay.

Người làm nhà nên biết rằng:
CHỈ Ở 42, Rue de Takou MỚI CÓ

KIẾN-TRÚC-SU'

ARCHITECTES DIPLOMÉS

Chuyên môn về Kiều-nhà

ĐÔ-HỦ-U-HIẾU

TAILLEUR DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE INTERNATIONALE DE COUPE DE PARIS

N° 41 Rue du Chanvre

Coupe et façons impeccables et soignées adaptées à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

(1) XV Trên đồi.

— Sao hôm nay chủ nhật lại không đi chơi đồi, hở cậu?

Huy đương ngồi đọc một quyển tiểu-thuyết ở hiên, nghe tiếng Ái hỏi, liền gập sách lại ôm cháu vào lòng, sẽ bảo:

— Vì hôm nay rét lắm, nên chúng ta ở nhà.

Ái phung-phụng tỏ ý không bằng lòng:

— Không phải thế đâu, mọi lần rét hơn thế này cũng đi chơi thì sao?

Huy thấy Ái có trí xét đoán, thông minh, thì vui mừng cúi xuống hôn cháu hai bên má và hỏi:

— Vậy Ái có biết vì sao không đi được không?

Ái buồn rầu:

— Chỉ tại hôm nọ cái bà ấy đến chơi bà ấy chồng me, nên me giận me ở nhà. Có phải thế không, cậu?

Một dịp cười khanh-khách trả lời lại câu hỏi. Hai cậu cháu nhìn ra: Mai ở sân bước lên thềm, hai tay sờ Ái lên rồi vừa hôn, vừa nói:

— Con tôi ngoan quá! thương tôi quá! Nhưng tôi có buồn đâu. Có giận ai đâu?

Ái hồn trá lại Mai rồi nũng-nịu ghé vào tai nói thầm:

— Thế đi chơi đồi nhé, me nhé?

Mai cười:

— Thôi, me xin phép con đến chủ nhật sau.

Huy thấy Ái cứ nhì-nhăng làm rầy chị thì nghiêm sắc mặt bảo cháu:

— Ái đừng xuống đi chơi! không được đấy!

Ngoan-ngoan Ái vâng lời, lảng ra sân sau ngay.

(1) Xem P. H. từ số 36

KHÁI-HƯNG soạn

Hai chị em ngồi yên lặng nhìn vò ván. Rồi Huy uể-oải mở quyển truyện ra đọc. Song mắt tuy đã vào trang giấy chữ mà trí dặt cả ở đâu... Bỗng nghe tiếng thở dài của Mai, Huy quay lại buồn rầu bảo chị:

— Chị quên câu truyện ấy đi thì hơn.

Thì Mai có nhớ đâu tới câu truyện

Mai, cặp mắt mờ-mộng.

ba hôm trước! Suốt mấy ngày, nàng như người mất hồn, là chỉ vì lần hội kiến thứ hai với bà án đã nhắc tâm trí nàng tưởng tới bao sự cảm-động quãng đời qua.

Người mà nàng thường thè với nàng rằng không thè nào còn yêu được nữa, nàng có ngờ đâu đã chiếm đoạt trái tim nàng đến nỗi xa cách nhau gần sáu năm nay, những cảm-giác vui buồn bỗng vì một câu

Tranh của Đông-Sơn
truyện vu-vo lại trở lại làm rung động được tâm tình nàng... Rồi nàng thấy nàng sống cái đời lạnh lẽo, tệ ngắt, tuy bên mình nàng luôn luôn có những người mà nàng đem hết linh-hồn yêu-mến: con và em. Huy lại cất tiếng hỏi:

— Cái đời êm-dềm hiền tai của chúng ta há không phải là một đời lý tưởng chăng?

Mai vẫn không trả lời, cặp mắt mờ-mộng, lờ-dờ nhìn lên ngọn đồi. Huy nói luôn:

— Ta còn thiếu [một thứ gì?... Giàu có ta không mong, quan sang ta không tưởng... Bên mình chị lúc nào cũng chỉ có những người yêu mến, yêu mến một cách thành-thực, hoàn-toàn... Em chị và con chị.

Nước mắt chảy quanh, Mai cất giọng khàn-khàn đáp lại em:

— Khốn nhưng mỗi lúc chị ngắm con... chị lại...

Mai ngừng bất, cảm-động... thồn-thức. Huy nhìn chị thương hại, buột mồm nói tiếp:

— ... Chị lại nhớ tới anh, phải không?

Mai bẽn-lẽn, hai má đỏ bừng, chừa thẹn:

— Không! không bao giờ nữa, em à!... Hết! thực hết rồi!

Có người giật chuông, Huy đứng dậy ra mở cổng... Mai lờ-mờ nhìn ra thì thấy người lính chạm đưa cho em một bức thư. Mai bỗng thấy hoảng-hốt, trong lòng bối-rối những tinh-tinh-tuong phản: nào giận, nào lo, nào ghét, nào mừng. Huy vừa đi vào, mắt vừa nhìn chữ để ngoài phong-bì, như cố đoán xem chữ ai viết.

— Chị có thư.

Huy cầm bức thư đưa cho Mai. Mai không cần nhìn cũng đoán chắc là thư ai gửi tới, sua tay bảo em:

— Thôi em xem, chị không muốn cósugì dính dáng đến mẹ con họ nữa.

— Thị chị thư đọc xem! Đã biết là thư của ai?

Mai lanh-dạm:

— Còn của ai?... Nhưng đâu của ai, em cũng xem hộ chị.

Rồi nàng ngồi, đưa mắt tò mò nhìn em xé chiếc phong bì vàng.

— Thư của chị Diên, chị à!

Mai vui mừng:

— Thế à? Vậy em đọc xem.

Huy ngần-ngại, hỏi:

— Đọc có liện không? Thôi đây, chị xem lấy.

Mai cười:

— Em bày vẽ lầm. Chị em mình còn bao giờ có điều gì giấu nhau.

Nhưng nàng cũng đỡ lấy tờ thư lầm nhầm đọc.

Thư rắng:

« Lạng-sơn, ngày... tháng... 192...

« Chị Mai và cậu Huy thân yêu,

« Chúng em xin kính chúc chị và cậu cùng hỏi thăm em Ái bình yên mạnh giỏi.

« Sau này, em xin chị tha thứ cho em. Bức thư chị gửi cho em tháng trước để mừng em Trọng thì em có nhận được. Song em không trả lời ngay chị được là vì một cớ nói ra đau lòng, nên em muốn giấu chị đó thôi. Vả em Trọng cũng khuyên em đừng ngỏ cho chị biết.

« Nhưng này thì em hối hận lắm, em thấy em xấu xa, nhơ nhuốc, có thể làm tồn hại đến hạnh-phúc của kẻ khác, nên em muốn hỏi ý kiến chị, em muốn chị khuyên em nên tự xử trí ra sao.

THUỐC ĐIỀU-KINH
THẦN-HIỆU

Đàn bà kinh nguyệt không đều, sinh ra dữ dội, đau mắt, đau bụng, đau lưng, không sinh đẻ... Chỉ dùng 3, 4 hộp DƯƠNG-HỒNG ĐÁN của THỌ-DÂN Y-QUÂN, sẽ khỏi các chứng, vì thuốc ấy điều kinh, bồ huyết, rất lợi cho sự sinh-dục. Ai dùng rồi cũng phục là hay.

Mỗi hộp 1\$20

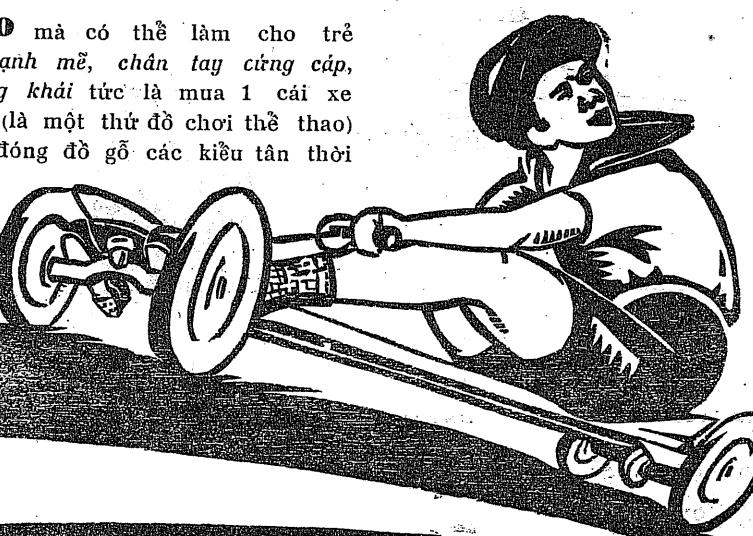
Ở xa thêm tiền cước. Thư và mandat xin gửi cho ông:

PHẠM-QUẾ-LÂM
54, Phố Sinh-tử — Hanoi

Chỉ có 3\$50 mà có thể làm cho trẻ con được mạnh mẽ, chân tay cứng cáp, tinh thần sáng khai từ là mua 1 cái xe AUTOFORT (là một thứ đồ chơi thể thao) Bán tại nhà đóng đồ gỗ các kiểu tân thời

PHUC
LONG

(tức là nhà PHÚC-THÀNH cũ)

Ở số 43, phố hàng Đậu, Hanoi — Tél. 251

Mua buôn từ 10 cái giờ lên có giá riêng.

Thuốc lậu Kim-Hung

Lậu kinh niêm, (chroniques) gouttes militaires filaments) chỉ nồng thuốc lậu kinh niêm con Phượng số 20 mới ra đời là khởi hẵn mỗi ve 0\$60 nứa tá 3\$00. Còn người mới mặc đái buốt có mủ nhiều thì thuốc lậu con Phượng số 19 cũng 0\$60 thì sẽ chóng khói rút lọc không thành kinh niêm được 3\$00 nứa tá.

Ấn không tiêu, no hơi hay q đau dạ dày đau ruột uống phong tích con Phượng sẽ khỏi ngay Có nhiều giấy khen, mỗi gói 0\$40, nứa tá 2\$00.

Thuốc chữa đàn bà khí hư đã nhiều khèi, mỗi ve 0\$60 nứa tá 3\$00.

KIM-HUNG DU'O'C-PHONG

81, Route de Hué — Hanoi

Đại-lý

Haiphong — 130, Avenue Paul Doumer
Nam-dinh — 28, Rue Champeaux
Thanh-hoa — 32, Grand' Rue
Vinh — 44, Rue Mai-échal Foch
Tourane — Bazar Tonkinis Avenue du Musée
Hué — 18, Rue Gia-Long,
Saigon — Nhà Ng-thị-Kinh 30, Aviateur Garros
Dakao — 146, Bd Albert 1er Giáp.

« Hồi năm ngoái, em có viết thư cho chị để báo tin em Trọng trúng tuyển số lầu kỵ thi tham-tá phò thông. Cũng thường cố đậu lên chức tham-tá để lương bổng được rộng rãi, ăn tiêu được dư dật hơn, chứ đối với em Trọng thì cái chức tham-chức phán có khác gì nhau. Ấy em nó vẫn nói thế, mà quả thực có thể.

« Ai ngờ vì cái chức quan tham ấy mà quan Bố bắn tin muốn gả con cho Trọng. Trọng bằng lòng ngay. Chắc chị đã mỉm cười, mỉm cười chế nhạo, khinh bỉ em Trọng đã hăm hở lẩn lung vào nơi phú quý.

« Thực ra thì anh chị đã gặp nhau nhiều lần, và tuy không hề ngỏ với nhau nửa lời mà trong lòng hình như đã cùng nhau thầm hẹn ».

Mai đọc tới đó, buông bức thư xuống thở dài, vì nàng nhớ tới lần gặp gỡ buổi đầu của nàng trên toa xe hỏa.

Huy hỏi chị :

— Chị đọc xong rồi. Trong thư nói những gì thế?

— Chưa xong, em à.

Mai lại thi thầm, đọc tiếp theo :

« Ấy, chỉ vì thế, nên em Trọng mừng rỡ, nhờ một ông phán già làm mổ hò, và quan Bố bà Bố nhận lời gả ngay.

« Những hai tháng trước đây, một buổi chiều, quan Bố cho người ra tìm Trọng vào dinh. Rồi khi Trọng vừa tới sân, ngài đã ra sân đón tiếp ghê tai nói thầm :

— Có đứa mách bà rằng chị cậu không được tử tế, đừng dấn.

Quan Bố tắc lưỡi nói tiếp :

— Cái đó cũng chẳng hề chi. Nhưng khi bà có hỏi thì cứ chối phắt đi là xong.

« Nhưng chị à, Trọng nó điên rồ quá, không những đứng trước mặt bà Bố nó không chối rằng nó là em một gái giang hồ, là em một con dì, nó lại còn kề lè, lôi thôi hết cái đời xấu xa, hèn hạ của chị em nó ra.... Thế thì chị tính có khổ cho em không.

« Khi về nhà, nó thuật lại cho em nghe mà em vừa tức giận, vừa xấu hổ, xấu hổ vì đã làm hại cuộc tương lai của em Trọng. Em nói thế, thì nó quả quyết nói tắt có một câu :

— Đối với em, chị chỉ là một người chị yêu mến, chứ không là gì khác nữa.

« Rồi nó thề với em rằng suốt đời nó không lấy ai hết.

« Chị tính thế có khổ em không? Em có ngờ đâu cái quãng đời đã

qua của em lại có thể có trách nhiệm nặng nề với tương lai của kẻ khác đến như thế....

« Vậy giờ chị bảo em nên tự xử ra sao? Tuy chị kém em nhường hơn mười tuổi thực, song chị học rộng biết nhiều hơn, chị thực đáng là chị em lão, chỉ nên khuyên em nên thế nào?

« Em định một là đi tu để ăn năn tội lỗi, hai là trốn biệt vào Nam-kỳ chẳng hạn, để khỏi làm phiền đến em Trọng, để khỏi làm ngăn trở đến con đường tương lai, hạnh phúc của nó.

« Em mong thư chị.

Diên

« *Tái-bit*! — Em Trọng nhắc tới chị và cậu Huy luôn. Đến lễ Sinh-

Ta chỉ là con ông nọ, cháu bà kia, vô phúc cho ta, nếu ta có một người anh không ra gì!

Mai cười nói tiếp :

— Cứ gì có anh. Đến nhà có đứa đầy tớ gái phải lòng giai họ cũng dịu dàng,... họ cũng cho là mình phạm tội luân-lý nữa là!

— Bao giờ cho họ hiểu tôi tự do, tôi danh-dự cá nhân!

Mai mỉm cười bảo em :

— Nhưng mà, em à, bức thư của chị Diên đã làm cho chị tỉnh ngộ... Bây giờ thì chị đã thực dứt được cái tình yêu, vì chị trông thấy, chị nhận biết chắc chắn rằng : tấm ái-tình của Lộc, nếu Lộc quả còn yêu chị như lời bà án nói, còn phải thuộc quyền một kẻ thứ ba, một kẻ thứ tư

— Dưới ánh nắng dịu-dàng.

nhặt, thế nào chúng em cũng sang chơi bên ấy.

« Bà Cán hiện o'choi đây, bà Cán nhớ chị lão.

« Hòn cháu Ái thực kêu hộ em nhé ».

Mai đưa vạt áo lên lau nước mắt, rồi buông rầu trao bức thư cho Huy :

— Em đọc.

Nàng ngồi suy nghĩ chờ cho Huy đọc xong bức thư. Nghe Huy thở dài, nàng đứng dậy lên, nàng hỏi :

— Thế nào? Ý kiến em thế nào? Huy cười chua chát rồi như nói một mình :

— Người mình không bao giờ có giá-trị riêng hết. Hay nói cho đúng thì không mấy khi mình chịu xét tới cái chân giá-trị của một người...

nữa thì đâu sao cũng không nên tưởng tôi, chỉ nên coi như nó đã chết hẳn rồi, chết hẳn rồi ở trong trái tim đau đớn... giữa lúc đầu xanh, nửa chừng xuân rực rỡ.....

Mai bỗng ngừng lại một giây, rồi cất tiếng cười, cười khanh khách, cười rũ rọi, cười chảy nước mắt, khiến Huy ngồi ngắm chị lấy làm lo lắng, thương hại, và Ái hoảng hốt ở sân sau chạy lại hỏi :

— Cái gì thế me? Me cười cái gì thế?

Mai cúi xuống ôm con vào lòng, rồi vừa hồn vừa nói :

— Bây giờ tôi mới tỉnh giấc mộng ngày xuân. Tôi cứ tưởng ở đời chỉ có ái-tình!... Mà tôi quên băng chừ tinh, chử tinh bao la, man mác,

nó trùm cả vũ-trụ mênh mông.... Bên minh tôi, bao người yêu tôi, yêu tôi một cách thành-thực, kín đáo, em tôi, con tôi, bạn tôi! Thế mà, trời ơi! tâm trí tôi chỉ tưởng tới một người,... một người khốn nạn!

Mai không giữ nổi được sự cảm động, ngồi bưng mặt rưng rưng khóc.

Đứng trước một cảnh đau lòng, Huy lấy làm ái-nại cho chị. Huy không ngờ tấm ái-tình của chị đối với Lộc vẫn nồng nàn đến thế. Huy chẳng lạ gì những câu chị vừa nói ra, Huy cho là đầy rẫy những ý tưởng thương mến... đối với người xưa. Thông thả dịu dàng, Huy bảo chị :

— Chị à, ta nên nghe theo cháu Ái, lên đời chơi đi. Chị coi, trời mát mẻ thế kia, ta không nên bỏ hoài một ngày chủ nhật.

Ái cười :

— Rét đấy cậu à, chả mát đâu. Câu nói của con, khiến Mai cũng phải bật cười; liền đứng dậy lấy áo gia mặc vào cho Ái rồi vui tươi bảo em :

— Phải đấy, em à, ta đi chơi!

Ra ngoài đường, cảnh dồi xanh trong bầu không khí trong trẻo, sáng sủa một ngày mùa đông khô ráo, êm đềm khiến Mai lại vui vẻ, hầu như quên hẳn nỗi nhớ thương.

Nửa giờ sau, trong khi Mai đương ngồi sưởi ở dưới ánh nắng dịu-dàng đọc lại bộ tiểu-thuyết của em, trong khi Ái dương chạy quanh tìm quả sim, thì Huy trổ tay xuống chân dồi se sẽ nói :

— Ai như anh Lộc ấy kia.

Mai hoảng hốt bỏ rơi quyền sách, trông theo, rồi muốn giấu sự cảm động, nàng đứng dậy ra bể Ái vào lòng thì thầm nói truyện.

(lòng nữa)

KHÁI-HƯNG

*Muốn cho xe pháo nhẹ nhàng.
Mang lại AN-THÁI sửa sang như lời
Chắc bền già cũng được hời...*

*Chỉ có hiệu AN-THÁI làm được xe đúng
như xe « Verneuil » vì sau khi sở ấy tan bẩn
hiệu đã mua được các dụng cụ dùng làm xe
mà bẩn hiệu lại cam đoan là chắc chắn và đẹp
hơn, hiện đã có tang chứng, xin mời các ngài
lại xem qua sẽ rõ.*

*Bán đủ đồ phụ tùng xe kéo và chambre, lốp.
Có 28 mẫu vải dùng để lợp mái, đóng txa và
cát housse xe nhà và xe ô-tô.*

*Nhận lợp mái và cát housse xe ô-tô.
Đóng và chữa các xe nhà, xe hàng, xe ngựa,
và xe bò.*

An - Thái

Số 2, phố Nguyễn-trọng-Hiệp, Hanoi
tức là phố giữa cầu gỗ đi vào ngõ Gia-egy

Hay rất mực, thực là tài
Đúng không sai, ai cũng biết

Kinh trình các liệt-quí chư-tôn biết rằng: Tôi là Thần-cốc-tử thầy trung Quảng-Bông học đạo chính-tông ở bên Trung-hoa, các tinh đầu đều có tiếng, nay sang Nam-Việt xem bói, xem tướng, xem số-hà-lạc, và xem hết thầy các việc thuộc về âm-phản dương-trach. Tôi hiện ở số nhà 40 phố Hàng Bông-dệm, Hanoi.

Các đạo học mà tôi đem ra công-biến liệt-quí đều là những môn hru-truyền của tổ-tiên tôi chay-en-tam nghiên-cứu đã từ bốn năm đời đến nay và tôi cũng được có dâng Dị-nhân truyền-thu các phép nhiệm-mẫu, chán-tâm chỉ-diêm những nơi bến khô sông-mê, bảo rò moi điều tránh hung gặp cat, đoán ra một đời không sai. Ai muốn cầu việc hôn-nhân, già-trach, tử-tuc hay là muốn cho buôn-bán phát-tài, công-danh quan-loc, thợ yêu cùng-thông các vận-hạn có thể chi-diêm hết cả, tôi đều có thể đoán trước được cả mươi điều không sai-một.

Nay kính bạch

Chủ-nhân: THẦN-CỐC-TỬ
40, Phố Hàng Bông-dệm Hanoi

Peintures GECKO

PHUNG-NHU-CUONG

N° 53, Rue de la Citadelle, Hanoi

Hiệu sơn THĂNG-LONG

Thủy Hử

Nguyễn - Đỗ - Mục dịch
Nhà in Tân-Dân xuất-bản

Mới ra số

15

14 hồi đầu đóng thành quyển thứ nhất,
226 trang lớn, rất đẹp, giá bán 0\$00

Tam Quốc

TOÀN BỘ 6 CUỐN
gần 2.000 trang

TAM-QUỐC TOÀN-BỘ LÀ MỘT BỘ
SÁCH QUÍ, CÁC NGÀI NÊN MUA NGAY
KÉO HẾT. MỖI BỘ BÁN 4\$80, AI
XA GỎI 5\$00 (CẢ CƯỚC) VỀ NHÀ IN
TÂN-DÂN 93, PHỐ HÀNG BÔNG, HANOI

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

Tin trong mmo'c

Văn-dê nước mắm.

Paris — Về việc nước mắm ở Phan-thiết, hai ông Outrey và Bùi-quang-Chiêu yêu cầu với quan Tông-trưởng bộ thuộc-địa nên đề lại cho mấy Viện dân biểu ở đây xem xét, cũng như vấn-đề rượu vây.

Ngài đã ứng chuẫn và nói sẽ giao việc này cho Chính-phủ Đông-duong xét.

Đối với tình-hình kinh-tế.

Hanoi — Nghe đâu các hội-đồng Công-cử tây-nam nay mai sẽ nhóm một cuộc hội-ngỏ rất quan trọng để xét về tình-hình kinh-tế và lý tài trong nước.

Việc xin ân-xá cho chính-trị phạm.

Paris — Đoàn đại biểu, xin ân-xá cho những người chính-trị phạm Việt-nam đã yết-khiết quan Tông-trưởng bộ thuộc-địa để ngỏ ý về việc 89 người bị tòa án Saigon đày đi Côn-lôn trước khi có lệnh của tòa phán Paris ưng thuận.

Quan Tông-trưởng có hứa ngài sẽ xét lại.

Trường võ-bi Hanoi.

Hanoi — Trường Võ-bi Hanoi sẽ khai trường ngày 17.9.33 và dạy vào những ngày thứ năm (từ 15 giờ đến 17 giờ), và ngày chủ nhật (từ 7 giờ đến 9 giờ) tại nhà trường ở trại lính đạo quân thuộc-địa thứ 9.

Hai vị Hoàng-thái-hậu muốn giữ nguyên các lề tiết.

Huế — Hai vị Hoàng-thái-hậu đã tỏ ý muốn tuân theo lề cõi, không muốn bỏ đi một lẽ nào cả.

Bác Bảo-đại và các quan Thượng-thư đã hết sức xin cũng không được. Vậy việc cải-cách ấy dẫu đã có chỉ-dụ ban hành, nhưng cũng chưa quyết định ra sao cả.

**JOSEPH
TRẦN - ĐÌNH - TRÚC**

Luật-khoa Cử-nhan, Đại Học-
đường Paris. Cố-vấn pháp-luat
Số 5, Hàng Da cũ, Rue des Cuir
(cạnh bãi chợ Hàng Da, Hanoi)

Q

Việc kiện-lụng. Làm
đơn, hợp-đồng, văn-
tự. Đòi nợ. Mua bán
nhà đất v.v...

Q

Lệ-hội pháp-luat: mỗi lượt
một đồng

Số gạo Đông-duong xuất-cảng sang Pháp.

Saigon — Tàu Goslar từ Saigon khởi hành hôm 19.8 có chở 375 tấn gạo trắng đi Marseille, 325 tấn gạo trắng và 100 tấn tẩm đi Le Havre, 675 tấn gạo trắng và 150 tấn tẩm đi Dunkerque.

Tàu Delgoa từ Saigon khởi hành hôm 22.8. có chở 394 tấn gạo trắng và 194 tấn tẩm đi Marseille,

Rượu ty hạ giá.

Bắt đầu từ 12.7.33, những rượu ty còn lại trong các đại ty ở Bắc-kỳ và phía bắc Trung-kỳ bán hạ giá như sau:

Rượu thường 35 độ và 45 độ: 0p 25 một lit,
Rượu tàu 35 độ:

Chai 0 1 75: 0p 40, — chai 0 1 50: 0p 27.

Rượu hoa 50 độ:

Chai 0 1 75: 0p 57, — chai 0 1 50: 0p 375,

(Nghị định của quan Toàn-quyền ngày 16/8/33.)

Hội-đồng Bảo-hộ Trung-kỳ.

Vì ông Ngô-đinh-Diệm từ chức nên danh-sách các ông hội- viên Annam tại hội-đồng Bảo-hộ sửa đổi lại như sau:

Hội- viên thực thụ: Các quan: Thái-văn-Toản, Phạm-Quỳnh.

Hội- viên dự khuyễn: các quan: Hồ-đắc-Khai, Bùi-bằng-Đoàn.

Tham-tá Bưu-diện ngạch tây.

Những tham-tá Bưu-diện ngạch tây chưa tập sự đủ hai năm và chưa thi trúng kỳ thi tốt-nghệp lớp lý-luận và thực-hành theo nghị định ngày 14.11.30 nay cải bồi sang ngạch tham-tá Bưu-diện bản-xứ và muộn lên thực thụ phải theo thể-lệ của ngạch ấy.

Số năm, tháng lập sự ở ngạch tây cũng được tính sang ngạch bản xứ.

Tin Trung-hoa

Nước Mân-châu đổi làm Vương-quốc

Thiên-tân — Hiện giờ nước Mân-châu quyết đổi làm « Vương-quốc », Phổ-Nghi sẽ ra làm Quốc-vương Mân-châu. Những lão thần nhà tiền Thanh kéo đến Thiên-tân đóng lâm, định sang đầu với nước mới, mong được ân thưởng cao quan.

Phổ-Nghi lại bí-mật cho Phái- viên đến Thượng-hải triệu tập những cố lão đến Trường-xuân ban cho trước lộc.

Đa-luân lại thất thủ.

Bắc-binh — Ngày 13.8 quân Mân-châu với quân Mông-cô đã đánh chiếm Đa-luân. Hội quân Bắc-binh sai phái viên đến sứ quán Nhật yêu cầu nêu tôn trọng tờ hiệp định Đường-cô, bắt rút số quân tại Đa-luân về vi P. N. Lường-không còn hoạt động ở tỉnh Sát nữa, nhưng Công-sứ Nhật trả lời rằng: « quân Mân-châu chiếm Đa-luân là việc người Tàu đối với người Tàu, nước Nhật không can-thiệp đến ».

70 cửa ải ở trong tay người Nhật.

Bắc-binh — Hiện giờ, cửa ải Trường-thành từ Du quan đến Bắc-khẩu, cả thầy hơn 70 cửa ải vẫn còn trong tay quân Nhật.

Tin Nhật

Thao diễn hải-quân.

Hồng-kinh — Nhật-hoàng sẽ ngự chiếc tàu chiến rất lớn, trong lượng ba vạn tấn để chỉ huy cuộc thao diễn hải-quân kỷ cuối cùng năm nay. Các tàu chiến dự cuộc cuộc cả thầy 164 cái.

Tin Ăn

Lo cho tính mệnh Gandhi.

Pouna — 20.8. Ông Gandhi không chịu ăn một thứ gì, dần-dần yếu đi. Người ta phải trả ông từ ngực sang nhà thương. Ông vẫn không nhận những điều khoản của Anh.

Bệnh tình ông càng ngày càng đáng lo ngại. Tin sau cùng — Ông đã được tha.

T. X. M.

Cùng bạn độc-giả.

Báo Kinh-Tế số 8 đến ngày 16-9-33 ra số đặc-biệt, thêm trang, nhiều bài vở, và tranh khôi-hài.

KINH-TẾ

MỘT ĐIỀU LỢI !

Nhà Bát-Giác Bờ-hồ cần mua rất nhiều sách cũ (sách học từ bậc so-dâng đến cao-đẳng, sách truyện v. v...) giả một giá rất cao không những thế lại còn vui lòng để rất nhiều lợi cho người đem sách tới bán. Ví-dụ: Ô. B. Đem sách cũ lại nhà Bát-Giác bán được 2\$00 lại được hiệu ấy tặng thêm một cái bon-prime trị giá 2\$00 nữa. Mỗi khi mua hàng mang phiếu ấy lại sẽ được trừ dần cho hết số tiền đó.

Thực là một việc lợi không nên bỏ qua trong lúc đón tiền eo-hep !

Chú-ý! — Nhau dịp khai-trường, ai mua tới 2\$00 bán-quán cũng săn lùng biếu 1 cái bon-prime trị-giá 2\$50.

Nhà Bát-Giác Bờ-hồ

Gặp khi gió táp mưa đơn,
Dùng xe AN-THÁI chẳng cơn
cố gì.

HÌNH XE

Số 2, phố Nguyễn-trọng-Hiệp — Hanoi

Đại giảm Giá

Tại Tiệm chính BOMBAY

89 Hàng Khay Hanoi

Chỉ trong 15 ngày thôi — 1er au 15-9-33

Rất nhiều hàng mới kiểu lạ...

Ai trúng kỳ xô số lần thứ ba thì được đòi ngay lấy cái phiếu góp một lần mà đền cùng một ngày với phiếu của mình. Vậy thì người trúng phiếu ấy không phải đóng góp gì nữa, mà vẫn được dự các cuộc xô số hàng tháng cho mãi đến khi dốc ống được lấy tiền về.

Phiếu nào cũng hạn 15 năm, và đến cuối hạn ấy thì được lấy vốn về, nếu trong các kỳ xô số hàng tháng mình chưa được trúng số. Ít nhất là được dự vào 50 phần trăm tiền lãi của bản-hội. Tiền lãi ấy sẽ dùng làm những kỳ xô số phụ để chia cho các người có phiếu.

Phiếu góp một lần thành ra tiền đặt LÃI BỘI (nghĩa là ĐẮP LÃI LÀM GỐC) lãi 4 phân 75, ấy là đã trừ tiền phí-tồn giấy má sô sách rồi.

Các phiếu sẽ dán tem chịu thuế, tiền tem ấy chỉ lúc góp lần đầu là phải giả mà thôi!

Phiếu 1.000p. giả 1p.20 — phiếu 500p. giả 0p.60 — phiếu 200p. giả 0p.24

Ai muốn hỏi thêm điều gì, xin cứ hỏi tại:

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Ông ALLIZON quản- lý;

Sở Quản- lý ở Saigon — 205-207, phố Catinat — Ông MEYRIGNAC quản- lý;

Hoặc hỏi các viên-chức hay các người đại-lý của bản-hội.

KHOA-HỌC

À, TÉ RA MÌNH CŨNG LÀ..

Lại có người bắt chước ông Đinh, nhưng làm ra bộ không kèm theo bắt chước, hoặc bắt chước «nham», nên trong quảng-cáo «phết» luộn hai tiếng hóa-học thay cho khoa-học, rồi còn bao nhiêu những danh từ mới, ông Đinh cũng cố xếp cả lên, chắc để cho những tiếng mới ấy nó kêu vào tai những người mà ông gọi là đồng bào, mà ông thấy đau ốm, ông ngỏ lời xót thương trên tờ quảng-cáo. Nhân từ thay! bác-ái thay! Nhưng nếu các ngài làm thuốc sinh hóa-học cũng có tình tò mò hay đọc quảng-cáo của nước người, tất sẽ thấy giọng chữ na-ná i-hư sau này, in to gần bằng con gà mía vậy:

« Thuốc này cam đoan chế bằng cày cối, không có chất hóa học ».

Lạ nhỉ! Các bác-sĩ Âu-Mỹ ơi, cái học các ngài, mà chúng tôi cho là tiên-tiến không ngờ lại hèn kém đến thế. Các ngài bằng thế nào được người Nam-Việt. Cứ theo lời quảng-cáo phải vung túc linh trong Nam ngoài Bắc, các ngài chẳng thấy có người Nam chế thuốc theo phép hóa-học đấy ư?

Cái xác thịt, cái vỏ khoa-học, ở nước mình, mình đã phát-minh ra rồi đấy, còn nốt cái tinh-thần khoa học nữa,xin thử thực rằng không biết nó ăn náu những đâu đâu!

Cái vỏ, cái bì ngoài, người Nam mình bắt chước lèi lám, hiện nay cái quảng-cáo đẽ lèi bì con bằng khoa-học ấy, nó đã in trong óc nhiều con buôn ta rồi, mà sau này có lẽ sẽ phát-minh ra nhiều cái cuồng hơn nữa.

Nếu khoa-học ở nước mình chỉ có thể thôi, hay lại quá thế nữa thì sao? Thi rồi người ngoài sẽ không khỏi ngạc nhiên lên tiếng:

— Đe dọa chim trong vườn dưa, các anh đã chán rồi, các anh lại đòi vác cái mít na bù-dìn ấy ra gõ mặt với chúng tôi?

Rồi các nhà khoa-học chán đời sẽ gõ mặt chèo vào, mạn thuyền mà than rằng: — Khoa-học ở nước mình như vậy dư! Khoa-học vô phước đến như vậy dư!!

NHA THÍ-NGHIỆM BỆNH LÂU GIANG

Đã phát minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy

Hiện thuốc Lê-huy-Phách làm thuốc đã lâu năm đặt phòng riêng để thí-nghiệm bệnh Lâu và Giang-mai. Hồi năm 1931 đã phát-minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy. Lâu mới phải (état aigu) bắt cứ mủ máu, buốt, tức, chỉ dùng từ 4 đến 6 ve là khỏi hẳn, mỗi ve giá Op50 lâu lâu năm (état chronique) thường sinh nước tiểu vàng đỗ, hay đặc cùng là vẫn-vẫn, lúc đi tiểu thấy nóng, từ chi mỗi-mét, yếu đuối và còn sinh nhiều chứng khó chịu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve liệt-trùng giá mỗi ve Op60 và 1 hộp to bồ ngũ-tạng trù-lâm 2p. hộp nhỏ 1p. là khỏi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ già lại tiền. Còn bệnh giang-mai thì bắt cứ nặng đến đâu, uống thuốc của bản-biết cũng không khỏi, hơn là bệnh lâu, ai ai đều biết. Muốn khỏi điều gì định theo timbre Op50 giá lời ngay. Ông xá mua thuốc gửi thư về sẽ gửi theo cách tinh-khoa giao-ngân (C.R.). Thư và mandat xin đẽ:

M. Lê-huy-Phách
12, Route Sinh-tử, Hanoi — Tonkin

— Thao nào Niên-lịch thông-thư bảo hôm nay nên tắm gội.

KỊCH VUI

TÔI ĐI CHO

(Trước một chiếc nhà lá ở Đồ-son, «gia-dình» cậu mợ vừa trên ô-tô xuống).

Cậu — (Chỉ tay qua cửa sổ) — Mợ xem, ở đây tiện lắm. Mợ có thể ngồi đây coi các con tắm được.

Mợ — Phải, tôi ra Đồ-son cốt chỉ để bó gối ngồi nhà trông cho bố con cậu vầy vùng ngoài bờ (chỉ tay lên tường) Có cái mắc áo lại gãy cả!

Cậu — Thế mà hôm vào xem nhà, tôi không để ý đến đấy.

Mợ — Cậu khéo thực, chọn ngay được gần ngay cái bãi này, phải chạy nột quảng-mười mồ hôi mới bắt đầu tắm được.

Bà chủ nhà — Thưa bà, đấy là tại bây giờ nước xuống (cắt nghĩa): Nguyên ở bờ này, mỗi ngày nước thủy triều lên xuống hai lần....

Mợ — (Ngắt lời) — À ra thế kia đấy, bây giờ tôi mới biết (gọi con) An mày còn thuộc bài tạp vật học hôm qua không, đọc tao nghe!

An — (Khoanh tay, đọc) — Nước thủy-triều — Nước thủy-triều, mỗi ngày lên, xuống hai lần, là do sức hút của mặt trăng....

Mợ — Thôi! (Bảo cậu) — Bấy, cậu xem, chắc bà chủ cắt nghĩa là cắt nghĩa cho cậu nghe, chứ chắc không phải là bảo mẹ con tôi.

Cậu — (Đá h тро́нг lảng) — Thôi! định đứng chết nắng ở ngoài này à? Ta vào xem nhà mới chí!

(Bà chủ ton-tả chạy trước, cậu mợ đi lại sau)

Cậu — (Thủ-thí) — Mợ nhỉ, « Một cái nhà tranh và một môt quả tim », còn gì bằng?

Mợ — (Lanh-lùng) — Tôi thì lại muốn đổi cả hai thứ lấy một cái villa.

Bà chủ nhà — Mời ông vào xem nhà rộng rãi, mát-mẻ lắm.

Cậu — (Chỉ tay qua cửa sổ) — Mợ xem, ở đây tiện lắm. Mợ có thể ngồi đây coi các con tắm được.

Mợ — Phải, tôi ra Đồ-son cốt chỉ để bó gối ngồi nhà trông cho bố con cậu vầy vùng ngoài bờ (chỉ tay lên tường) Có cái mắc áo lại gãy cả!

Cậu — Thế mà hôm vào xem nhà, tôi không để ý đến đấy.

Mợ — Có gì là lạ, cậu thì còn trông thấy gì nữa. Mà dây sao lại chỉ có hai cái giường?

Cậu — Lại còn mấy cái nữa? Mợ ngủ một cái với các con, tôi ngủ một cái.

Mợ — (Hỏi dồn) — Thế còn con sen. À ra, chỉ vì muốn thế mà cậu nhắm mắt cố chết thuê cái nhà này. À, còn nước, tôi chẳng thấy máy nước, máy non gì cả, — cậu định ăn nước bể hay là vào gánh nước tận suối Rồng.

Bà chủ nhà — (đỡ lời) — Thưa bà không, dây tiện có giếng nước ngọt, cách có hơn hai mươi thước.

Mợ — (Lanh-lùng) — Tiện thực, thế là mỗi buổi sáng đi rạc enցg mới mức được thau nước rửa mặt.

Cậu — (Đánh bài hỏa) — Mợ không ngại, để tôi đi cho.

Mợ — Thế còn lúc lấy nước ăn, nước giặt?

Cậu — Để tôi đi cho, được mà.

Mợ — Thế còn chuồng tiêu đâu?

Bà chủ nhà — (Chỉ tay) — Kia, ở tận góc vườn.

Mợ — Cậu khỏe thuê nhà thực. Ngó dương lúc giờ mưa to, gió nhói, đêm hôm khuya-khoát, tôi đau bụng thì cậu tính sao?

Cậu — (Gắt) — Thì người ta đã bảo để người ta đi cho mà lại!

(Hạ màn)

PHẠM-CAO-CÙNG

..MỘT NHÀ PHÁT MINH!

Rồi lại đến lượt các nhá văn-si, thi-si tha hồ mà gào khóc «truyện Kiều»....(1)

Nhưng của đáng tội, dù trải qua đến mấy cuộc bê-dâu ra nữa, những điều trong thấp nó chẳng đến nỗi đau đớn lòng quá lắm như vậy, chẳng qua vô duyên «thần khoa-học giáng sinh» chẳng biết trời giờ, nên bắt cứ ở đâu lúc mới đều có những bọn con buôn no lợi dụng, nó bá-dâu nó cũng «nich» cái uy danh «Ngài» vào. Rồi tất nhiên, thần khoa-học sẽ soi tố đến kẽ tóc chán-tơ, thì những cái mă-na bù-dìn kia, dù lấy hàng chục cái rồ mà che cũng chẳng dấu được ai nào.

Thôi, nói gần nói xa, chẳng qua nói thật, những danh từ ấy, những ông con buôn hay bịp ơi, chôn quách chúng nó đi thôi.

Này cái bài quảng-cáo của tôi sau đây, các ông nghe nó có kêu, kêu theo lối khoa-học không :

Bản-hiệu chủ-nhân đã khô công nghiên-cứu trong 90 năm trời, đêm quên ngủ, ngày quên ăn, mới phát-minh ra được những cái nên cải lương trong nghề làm thịt bò. Vì lòng yêu giống, yêu nòi, nên bản-hiệu chủ-nhân chẳng nề hà công của, đem những món khoa-học đã nghiên-cứu ra mổ tại phố X, số Y, phố Z một cửa hiệu thịt bò. Bò trước khi giết đã phải tắm kẽ-dìn, rồi mới chọc tiết theo phép truyền-máu, lột da, xé thịt đúng phép giải-phẫu-học. Các đũa dùng để mổ xé, để đựng, đã hoặn nướng đèn cồn, hoặc hấp nóng 360 độ, hoặc luộc với thuốc sát trùng trong 12 giờ, v. v.

Thịt trắng theo phép sinh-lý và vật-lý-học nên dù trời nóng nực đẽ hàng tuần lê vẫn tươi.

Có đủ phòng thí-nghiệm về vi trùng học, hóa-học, thiên-tích học, thiên-văn học, có máy tính tối-tân của các nhà kỹ-hà học, đại-số học, số học, mới nghĩ ra, v. v.

Giá những cái quảng-cáo của các ông nó cũng na-ná như thế, mà các ông có học đồi-chút, át các ông sẽ cười :

« Hừ, mình đã lão, nó lại lão hơn ».

CHÀNG-THÚ-MƯỜI-BA

1. Nước Nam còn, truyện Kiều còn v.v.

HIỀU CỤ'-HĀI

51, Phố hàng Đào
Có máy chuyên dệt áo
Chemisettes de Tennis
và các kiều áo **Sport**
Đẹp như của Tây. Bán
buôn, bán lẻ, giá hạ.

TALC DE VENISE PARFUMÉ « CON-GÀ »

là thứ Phấn Soa-Rôm của Nước Ý-Đại-Lợi.
Khi tắm xong, soa-và-chẳng-và-mát, lâm
rôm, khôi ngéra lại rẻ tiền.

Hộp 120 grs. giá có: 0\$10
Có bán lẻ ở các cửa hàng to các tỉnh.

TÔNG ĐẠI-LÝ
TRUNG, NAM, BẮC-KỲ
NAM-TÂN

84, Phố Bonnal, Haiphong.
Bán buôn và bán lẻ

Bắt đầu từ tháng bảy phòng giây của bàn Công-ty, trước ở 34 hàng Nâú, Hanoi, đã dọn cà xuông ở lò nấu rượu tại Văn-Điền. Vậy Ngài nào có công việc gì hay thu-tử giao-thiệp với bàn Công-ty thì xin mời xuông Văn-Điền.

BẮC-KỲ NAM-TỦU CÔNG-TY LAI CẢO

HỘP-THƯ

Ông T.-Phong Nam - định - Ông cứ việc gửi.

* Ông V.N.-Cầu Hanoi — Văn hay xong truyền không hợp tôn chỉ của bản-báo.

Bà Thị-Thủy — Bản-báo đã chuyển lời hỏi thăm của bà cho hai ông Khái-Hưng và Đông-Sơn. Hai ông ấy ráo lấy làm cảm ơn bà.

Ông L.Q.-Lộc — Đã nhận được.

Ông B.-Bắc Huế — Thú ý ngài muốn đăng đâu cũng được.

Giới-thiệu Sách mới

Bản-báo mới nhận được quyền Tổ-Tâm của Ông Hoàng-Ngọc-Phách gửi tặng.

Sách dày 112 trang, văn hay, in đẹp.

Vậy xin giới-thiệu cùng độc-giả một quyền sách có giá trị về mặt văn-chương.

Bác-Sỹ NGUYỄN-VĂN-LUYỀN

3, rue Citadelle. Téléphone: 304

CHỮA BỆNH BẰNG BIÊN
CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN
CHỮA BỆNH BẢN BA CON TRẺ

số 8 phố Đường-Thành
(Đường Cửa-dòng sau phố Xe-Điển)
HANOI

CHO KHỎI TIỀN

MẤT TẬT MANG

Chúng tôi sẽ trả tiền lại cho người nào sau khi dùng phương thuốc này mà không lành.

1) THUỐC TRỊ VÀ PHÒNG HU-LAO (tuberculosis pulmonaire); Ho ra huyết, ra đàm; ho kinh-niên; chữa cả bệnh bronchite và poitrinaire rất thần hiệu. Thuốc dùng hút hơi vào phổi và có đặc tính: a) Nhuận phế chỉ khái; b) Sát trùng lao (bacilles de Koch); c) Chỉ huyết hóa đàm.

Mỗi hộp to 2p50, hộp nhỏ 1p50

Chúng tôi sẽ đăng mấy bức thư cảm-tạ của M. PHAN-DŨC-THÀNH ở Linh-Cẩm (Hà-tĩnh), M. TRẦN-KHƯƠNG phủ Diên-châu (Nghệ-an) và nhiều bức khác.

M. NGUYỄN-TRUNG-THẨM
Quảng-xá Đông-hới

Ai muốn vừa xem truyện hay, lại học võ giỏi thời mua ngay bộ

« VŨ-THUẬT TÙNG-THƯ BỘI »

Số 1, 16 trang. Giá 0\$02

Truyện đã ly-ký lại có vẽ rõ và giảng kỹ những lùc vua CÀN-LONG đánh võ Thiếu-lâm thê nào mà được quân cường-nghịch, để mọi người có thể học được các miếng, hiểm như « Tân gia hồi mǎ gián » v.v. Nói về truyện, thì thật là hay, vì vua Càn-Long giả-giàng là thường dân để đi trừ gian cừu khố, gặp nhiều chỗ thật gian-nan nguy-hiểm...

Do Sơn-nhân, và Nhật-nam Thư-xã biên-tập. Mỗi tuần lẽ xuất-bản ít ra là một kỳ (vì từ nay đã có nhà in riêng của Nhật-Nam). Ở xa mua buôn trừ 20%. Mua lẻ thêm trước thường 0\$03. (Gồm bảo đảm 0\$13). Thơ và mandat chỉ để cho nhà xuất bản như vậy:

NHẬT-NAM ĂN THƯ - QUÁN DƯỢC PHÒNG.

104 HÀNG GAI HANOI.

Tết năm nay các ngài dùng giấy gì?

Giấy Kim-Thời

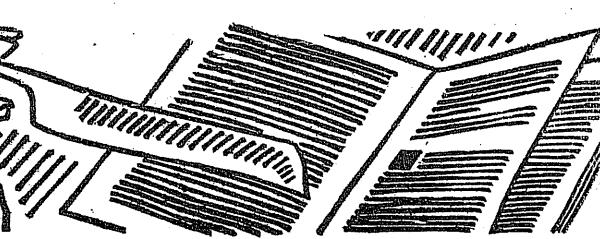
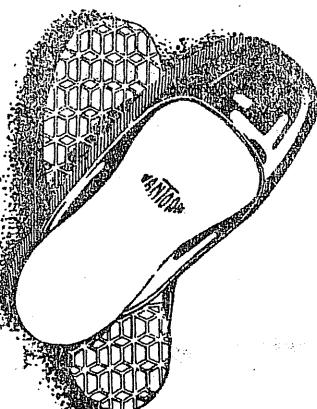
Marque, dessin et modèle déposés

Kiểu rất đẹp, mủ láng Hoa-kỳ rất tốt, để cao-xu đen, đúc ở bên Pháp, dì bén gấp bốn lần để da hay để crêpe, không churret và toet ra như để crêpe, trong đẹp và nhẹ như để da, dì mua không ngấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

VẠN-TOÀN

95, Phố hàng Đào, 95 — HANOI

NHỮNG HẠT ĐẬU ĐON

Mặt nạ deo mặt nạ.

Trích trong mục « Nghi lan man » (N.B. số 1794):

Thực đời là lần tuồng mà người là mặt nạ. Kẻ nào khéo deo mặt nạ là kẻ giàu sang, sung sướng....

Người là mặt nạ? Mà người lại deo mặt nạ. Vậy thì ra mặt nạ deo mặt nạ?

Thế thì tất phải lấy làm lạ!

Cùng số báo ấy, trong mục « Trên bờ sông Nhuệ »:

Các bác dùng lấy làm lạ! Tôi nói thất lẽ các bác, đàn ông và đàn bà bây giờ một phần lớn như cái tống nát này. Bè trong thì rỗng tuếch mà bè ngoài thì hào hoang như cái nệm bông êm-áy kia.

Nếu tác-giả thí dụ lung-tung như thế, đương cái trông nát nỏ nhảy sang cái nệm bông kia thì độc-giả tất phải lấy làm lạ chứ đừng sao được.

Ghé hơn ma cà-rồng!

Ngô-Báo số 1776. Trong bài « Thân thế đoạn trường »:

...dã làm cho con ma sầu nhân được đêm trăng sáng với bóng hoa rời, vô cảnh đâu ngay lên đầu khách tha hương....

Thế thì có lẽ con ma sầu ấy thuộc về loài cầm.

Bệnh ỉa!

Ngô-Báo số 1777. Bài « con bé lên nám »:

...Mẹ nó là một người mắc bệnh lại nặng thêm, vì con « trùng ly-dị » đã đục khoét mót óc, con tim.

Trời ơi, bệnh chi mà ngộ dữ vậy?

Thi sao không xây bằng xi-mo cốt sắt.

Cũng trong bài ấy:

...Cái gia-dinh sống trong cảnh phong-lưu mói mà nàng đang xây trong óc cũng đồ xup như cái nhà mả.

Xây được gia-dinh đã lạ. Mà xây nó ở trong óc lại càng lạ. Nhưng cái gia-dinh xây ở trong óc mà đồ xup như cái nhà mả thì thực là một sự lạ, lạ hơn sự lạ!

Quảng-cáo Hoa-kỳ ?

Báo « Quảng-cáo Đông-duong (Annonces indochinoises) » đăng một cái quảng-cáo như sau này :

Hàng com Minh-Tân có đủ các thứ vải, dà....

Nếu là hàng bán vải thì khách mua hàng cũng dễ chịu đấy.

Nếu là cao-lau thì trong các món ăn hàn có món « bí-tất » và món « eừu » (lòng cừu).

Ông TÙNG-VÂN cài-chính.

Phải! dã biết ngay mà! Khi nào ông TÙNG-VÂN lại viết một câu « vô lối » như thế. Rắc rối chỉ tại bác xếp chữ ở nhà in ông Lê-văn-Phue.

Câu văn của người ta bắn về nhân-vật — xuống giòng, hai chấm:

Lương-khai-Siêu,

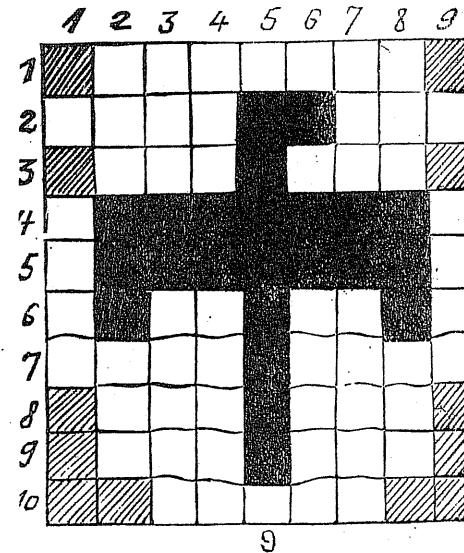
bác xếp chữ lại kéo thẳng một giòng.

Vậy xin cài chính cho đẹp lòng ông TÙNG-VÂN.

Đó là một hạt đậu đòn của nhà in chữ không phải hạt đậu đòn của tác-giả.

NHẬT-DAO-CAO

XẾP CHỮ Ô — Số 9

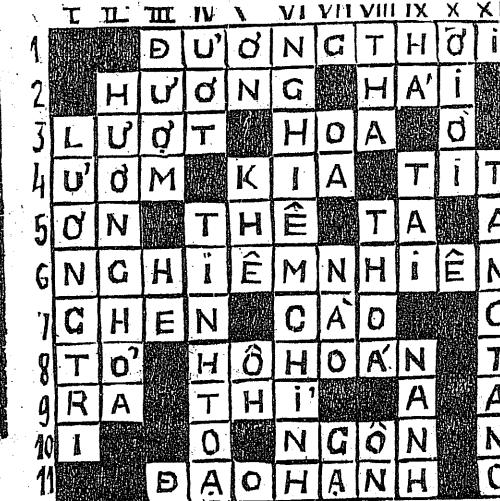
Ngang

- Không phải đoàn thề của con nhà v.v.
- Đặc tính của loài cá, cũng như cay là đặc tính của ôt, ghen là đặc tính của đàn bà — Chỉ trả dura cho ai bay gọi ai thách-mé mà không có tiếng này thì bất tiện.
- Mới thì là mầu da thiếu-nữ, cũ là mầu răng nhà bếp, nhưng chính là của quý ở mồm một con vật lớn.
- Phong-Hoa hay mở đề các bạn đọc báo mua vui.
- Những chữ câm.
- Tiếng lè-phép.
- Một mứa chữ Thai.
- Hai chữ cái để viết tên một văn-đoàn hay hai tên biên tập viên báo Phong-Hoa.
- Một dáng điệu khi bị rét.
- Khó ngửi quá.
- Đi đôi với già.
- Bè biếu phạt nhưng chính là đề sự ăn.
- Bè đặt bắp thịt. Đề đựng nước.
- Như cua; đì sau những tiếng rượu hay thuốc phiện thì nghĩa là lậu.

Dọc

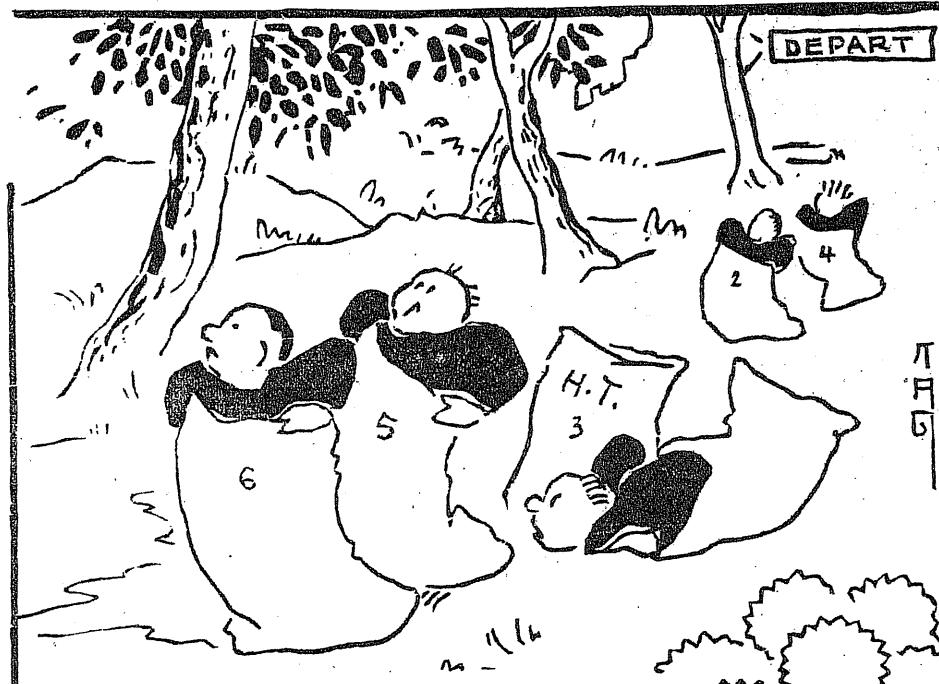
- Vì có đầm trong cõi.
- Kêu xin.
- Đốt cúng khá đau.
- Đề mà sống (giọng Nam-kỳ).
- Đi trước tiếng « triền » thì là nỗi khổ của khách mà hòng phải chịu (theo Chinh-phu ngâm).
- Là tiếng gọi chồng hay gọi vợ của bác nhiều, thầy quyền những lúc không giận nhau, nhưng chính là nơi cho vợ chồng bác nhiều hay thầy quyền ở.
- Không phải hà-tiện một tí nào cả, nhưng không phải tính tốt đâu.
- Nếu không có 8 ở đây và nếu hai chữ liền nhau thì là một thứ cây to có thể hóa ra một người chủ bảo.
- Chữ âm.
- Chữ cam.
- Không phải hình tròn, không phải hình tam giác, không phải hình chữ điền, chữ nhật, không phải hình thang, thì là hình gì?
- Đừng để gọi tinh nhân (trai), gọi bạn (trai), gọi học trò (cũng trai).
- Không đặc.
- Người ta không cho cùn cứ xin cho bằng được.
- Im lặng khiếp!
- Áo nhà nho.
- Đi với mách là tinh đáng ghét, đứng một mình thì ai cũng cần.

Giải nghĩa số 8.

8

CUỘC THI NHẦY BỊ

Trong đám dự thi có một cái bị không thấy người — Vậy người ấy chui ra và ăn ở chỗ nào.

— NỘI HÓA —

chemisette de tennis

Rất đẹp — rất bền

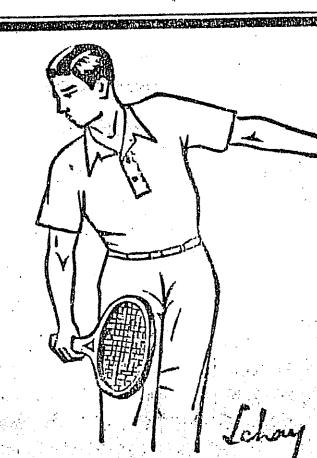
Áo cài khuy giá . . . 1\$20

Áo có fermiture éclair. 1.70

HIỆU DỆT

CỤ-CHUNG

100, Rue du Colon, — HANOI

THUỐC LÂU KIM-HUNG HÀ GIÁ

Từ xưa đến giờ, bản-hiệu chỉ chuyên môn mấy phương thuốc đặc biệt : Giang-mai, lậu mới, lậu kinh-niên, phòng-tich đau da-dầy, điêu-kinh, khí-hư vân vân.., mà thịnh vượng bội chứng, bởi vì những thuốc của bản-hiệu chế ra đều linh-nghiêm như thần, ai uống cũng khỏi cả, cho nên mới bán được chạy mà mở mang chóng thế, nay bản-hiệu dọn sang nhà mới, sửa-sang đã xong, bản-hiệu muôn dập lại cái thịnh-tình của các ngài đã chiếu-cố và muôn giúp những bệnh-nhân ít tiền, cũng có thuốc hay mà dùng, nên bản-hiệu đã trụ lính bớt đi được rất nhiều tiền phi tốn (frais généraux) để hạ giá các thứ thuốc xuống rõ nhiều để ai cũng có thể mua được. Vậy bắt đầu từ 30 Août 1933 này trở đi, các thứ thuốc sẽ hạ giá như sau này :

1) Thuốc lậu con Phượng	số 19 để chữa người lậu mới mắc, dai buốt ra mủ nhiều,	mỗi ve 0\$60 nửa tá 3\$00
2) Thuốc lậu kinh niên con Phượng	số 20 để chữa người lậu kinh niên (chroniques, gouttes militaires, filament)	« 0,60 — 3,00
3) Thuốc giang mai con Phượng	số 21 để chữa các bệnh tim-la, cù dinh, thiên pháo, phát hạch lở loét	« 1,00 — 5,00
4) Cố tinh hô thận giải độc	số 22 tức là thuốc tiệt nọc lậu và giang mai rất thần hiệu	1,20 — 6,00
5) Thuốc phòng tích đau dạ dày	số 23 để chữa bệnh ăn không tiêu, no hơi, hay ợ, đau ruột, vàng da	« 0,40 — 2,00
6) Hồng phượng hoàn thnốc điều kinh	số 24 để chữa bệnh kinh không điều, đèn quá loãng quá đau bụng	0,80 — 4,00
7) Bạch phượng tán, thuốc khí hư	số 25 để chữa bệnh khí hư bạch đái	« 0,60 — 3,00

Còn nhiều các thứ thuốc khác rất hay, nhu thuốc đau mắt, màng mộng cũng khỏi, cam tích, cam tầu mã vân-vân..

Bản-hiệu lại lấy nhãn chìm Phượng đậu trên gò — Phượng cương vi ký — để trình tòa làm marque déposée, là vì gần đây đã có người bắt chước làm giả thuốc của bản-hiệu, vậy những thuốc nào không có nhãn ấy là không phải của bản-hiệu chế ra, bắt đầu từ 1er Septembre các ngài mua thuốc nên nhận kỹ cái nhãn con Phượng ngũ sắc kéo nhầm, vì bao nhiêu thuốc cũ ở các đại-lý của bản-hiệu ở các nơi đều phải gửi về để đổi lấy thuốc mới hết thảy, chỉ trừ có Saïgon và Dakao là phải chậm chút ít mà thôi, vì đường xa quá không gửi kịp. Thơ và mandat xin để là Mr Kim-Hung, 81, Route de Hué Hanoi. Xin nhận kỹ : giả bán nửa tá có trừ là chỉ để tặng ngài nào mua một lúc tại hiệu chính Hanoi mà thôi, ở các đại-lý không có lệ ấy.

Kim-Hung Dược-Phòng 81, Route de Hué, Hanoi kính bạch

Các nơi đại-lý, Haiphong 130 Avenue Paul Doumer ; Nam-dịnh 28, Rue Champeaux ; Thanh-Hóa 32, Grand'Rue ; Vinh 44, Rue Maréchal Foch ; Hué 18, Rue Gia-long ; Saigon Nguyễn-thị-Kính 30, Rue Aviateur Garos ; Dakao R.A. 146 Boulevard Albert 1er

THUỐC LÂU HỒNG-KHÉ

Bệnh lậu mới phát ra mủ, ra máu, buốt tức, hoặc bệnh đã lâu chưa khỏi không rút hết, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy có mủ và xem trong máu đều có sẵn, uống thuốc này đều khỏi rất nạc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công thẹt, nên được anh em chí em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Lào cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rất nạc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lật Hồng-Khέ. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, tim-la phát hạch lèo soèi hồng rết lở-loét quy đầu đau xương, rất thịt, tức đần, nồi mè-day, ra mào gà, hoa khó, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiến-hiệu, không hại sinh-dục. (Ung 0\$60 mỗi ống. Xin mời quát bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giày-thép đến tận nơi.

HỒNG-KHÉ DƯỢC-PHÒNG

88 — Route de Hué (số cửa chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

Ai cần tìm thầy chạy thuốc ???

Chúng tôi xin lấy lòng thành-thực mà giới thiệu cùng bà con một vị danh-su là Ông HUẤA-GIA-NGƯ, chủ hiệu bào-chế THIỀN-HOA-BƯỜNG & số nhà 20 phố Hàng Đường Hanoi. Ông HUẤA-GIA-NGƯ làm thuốc tại Hanoi đã 6, 7 năm nay : cái tài xem bệnh chữa thuốc, cái đức trọng nghĩa khinh tài, của ông, chắc bà con cũng từng nghe tiếng. Nay muốn cho nhà bệnh được thêm phần tiện lợi, ông mới mở ra hiệu bào-chế THIỀN-HOA-BƯỜNG này. Ai muốn bắt mạch xin đơn đến lúc nào cũng được, không hạn giờ khắc và cũng không mất tiền nong chi cả. Còn thuốc của hiệu ông thì bào-chế đúng phép, tính giá phải chăng và một điều tốt nhất là không hề làm sự giả-dối. Hiện ấy lại có bán đủ các thứ thuốc cao đơn hoàn tán của các nhà danh-giá : và những thuốc kinh-nghiêm về khoa phụ-nữ do tay ông chế ra, như thuốc điều kinh chủng-tử, thuốc bạch đới (tục gọi là bệnh khí-hư), thuốc sản-hậu vân vân.... Chả dám nói là hiệu-nghiêm như thần, nhưng thực mắt chúng tôi đã từng thấy nhiều người uống mà khỏi bệnh. Vậy trồng bà con nên lưu ý đến phòng lúc cần dùng.

Phạm-bá-Rong, tuần-phủ huu-trí.

Lê-huy-Trước, án-sát huu-trí.

Cát-vân-Tấn, tri-phủ huu-trí Vĩnh-yên.

Nguyễn-kim-Viết, tham-tá tòa kiêm-duyet.

Bùi-đan-Quế, phán-su Tòa-án Hanoi.

Nguyễn-xuân-Huy, thông-phán Thống-sứ Hanoi.

Trần-văn-Long, phán-sự Tòa-án Hanoi.

Lương-tân-Nguyên, Commiss Greffier Hanoi.

Bặng-trần-Cử, thông-phán Tòa-án Hanoi.

Nguyễn-văn-Hanh, — id —

Nguyễn-huy-Quyền, — id —

Trần-hữu-Bình, thông-phán Tòa-án Hanoi.

Trần-hữu-Phương, — id —

Lê-văn-Nguyên, Travaux Publics Hanoi.

Phạm-gia-Kiên, Agent technique Hanoi.

Lê-thuận-Khoaát.

Tề-Mỹ, Hoàng-quang-Thịnh.

Tạ-duy-Tư, 12 phè Bờ-Hồ Hanoi.

Lê-dinh-Thang, đốc-học.

Nguyễn-gia-Phụng, Gouvernement Général Hanoi.

Lê-Bình, phán-sự tòa Biện-báo Hanoi.

Phạm-hữu-Ninh, đốc-học.

HỘI PHỤ-HUY NH HỌC-SINH

Từ khi người Pháp sang reo giồng hạt văn-minh ở xứ này thi các Ngài hiểu ngay nên ái-học là cần, nên kẻ gửi con sang Pháp, người tìm trường cho con học, mục-dịch mong sao cho con em chóng được thành tài. Xong cũng nhiều người bắt-mãnh, vì gửi con đi xa có nhiều điều bất tiện mà tìm nơi học đứng-dắn nhiều nỗi khó-khăn, nên ông LEURET, cử-nhanh khoa văn-chương triết-học, nguyên chánh sở Cửu-tế Toàn-Quyền Đông-Pháp, khi đi diễn-thuyết ở các tỉnh trong Nam ngoài Bắc, còn nhời yêu-cầu của các Ngài, mà ngày nay đã mở một trường rất to ở Hanoi để đem cái tài giáo-hóa trong khoảng hơn hai mươi năm giờ bên Pháp mà đào-luyện cho con em Việt-Nam. Trường này tức là :

Lycéum Libre HỒNG-BANG Hanoi

Trường tuy mới mở mà niên học mới rồi đã có non hai nghìn học-sinh: nào Tàu, nào Nhật, nào Tây, Ai-Lao, Cao-Miên, Xiêm-La, Án-Độ, Trung, Nam, Bắc, ba kỳ tới học, kẻ thi bằng tay (CEPF, BE, BEPS, BS, Bacc. Métro), người thi bằng bằn-xứ (CEEI, CEPFI, DESPFI, Bacc. local). Số học-sinh đông như thế là vì từ trước đến giờ mới có trường tư-thục này được phép mở đến ban Tú-tài và giấy đi đủ các kỳ thi, mà quy-mô kỷ-luat theo như các trường có tiếng bên Pháp. Trường ở dừa Hanoi, trông ra ba mặt phố (Jules Ferry, Cathédrale, Lamblot) trong một khu đất rộng hơn một vạn thước vuông, có sân chơi mát-mẻ, cây cối um-tüm, có chỗ cho lưu học-sinh ăn ở ngay trong trường tiền ăn học không tính đất. Các lớp nghỉ-hè có đủ. Niên học 1933-34 bắt đầu ngày: 1er Septembre hời 7 giờ sáng. Ai xin học hay xin cuốn điều-lệ thì đến 70 Hàng Trống hay viết thư đề :

Monsieur le Directeur du Lycéum libre Hong-Bang Hanoi.

HIỆU THUỐC TO NHẤT ĐÔNG-DƯ'O'NG

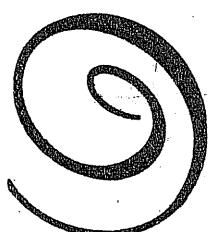
Pharmacie

Chassagne

Chủ nhân : Ông LAFON và Ông LACAZE

59, Rue Paul Bert — HANOI

(TRƯỚC CỬA GỖ-ĐÀ VÀ NGAY HỒ HOÀN-KIẾM)

Bản hiệu có bán:

Thuốc chè theo đơn của Quan Bác-Sỹ
Thuốc chè-sán chữa dù các bệnh
Các đồ buộc thương-tích
Các khí-cụ để làm thuốc
Các chất hóa-học

Các đồ trang-sức như phẩn, nước hoa.

THUỐC THẬT NGUYÊN-CHẤT
VÀ THƯỢNG HẢO-HẠNG.
THUỐC BÁN RẤT CHẠY
NÊN BAO GIỜ CÙNG MỚI.

Tiếp dài bạn hàng một cách rất án-cản.
Ở xa viết thư về sé trà lời ngay.
Trong một ngày gửi thuốc đi các tỉnh.